БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 273 (18.151). ● 26 ноябрь 1981 йил, пайшанба. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1981 йил январь-ноябрь ойлари планини муддатидан илгари, 25 ноябрда бажардилар.

Кўмир қазиб чиқариш, машинасозлик маҳсулотининг бир қанча турларини, синтетик аммиак, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа бир қанча буюмларни ишлаб чиқариш ўн бир ойлик планининг ошириб бажарилиши кутилади.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг IV пленуми 1981 йил 25 ноябрда иш бошлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг якунлари ва республика партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларидан хамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги нутқида ўртага қўйилган йўл-йўриқлардан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Пленум Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси ўртоқ Қ. А. Аҳмедовнинг «1981 —1985 йилларда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат беш йиллик плани ва 1982 йилги плани тўғрисида»ги, Ўзбекистон ССР молия министри ўртоқ В. Муродхўжаевнинг «Ўзбекистон ССРнинг 1982 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССР 1980 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида»ги докладларини тинглади.

Музокараларда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Рахимов, КПСС XXV съезди номидаги Бухоро тўқимачилик комбинатининг ип ўровчиси О. И. Черноволова, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министри А. А. Уркинбоев, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов, Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Нурумбетов, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Ҳ. Жўрабеков, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов, «Ташсельмаш» заводининг пайвандчиси М. Мўйдинов, «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри В. У. Усмонов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини давом эттирмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1981 ЙИЛ НОЯБРЬ ПЛЕНУМИНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИДАН ҲАМДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА ЎРТАГА ҚЎЙИЛГАН ЙЎЛ-ЙЎРИҚЛАРДАН КЕЛИБ ЧИҚАДИГАН ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1. КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг «1981 — 1985 йилларда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани, 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ҳамда СССРнинг 1982 йилги Давлат бюджети лойиҳалари тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосалар тўла-тўкис маъқуллансин ҳамда дастуламал деб қабул қилинсин. Бу ғоят муҳим сиёсий ҳужжатлар шу йилги топшириқларни муваффақиятли тугаллаш, 1982 йил ҳамда бутун беш йиллик планларини тўла ва ошириб бажариш учун курашда республика партия, совет, хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, коммунистлари, барча меҳнаткашлари амалий фаолиятининг жанговар программаси деб ҳисоблансин.

2. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шуни қайд этадики, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг зўр сафарбар этувчилик ва ташкилотчилик иши КПСС XXVI съезди қарорларини, партиянинг халқ фаровонлигини янада ошириш, совет кишиларининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш соҳасидаги иқтисодий стратегиясини амалда рўёбга чиқаришнинг ўзидир. Пленум партия XXVI съезди йўл-йўриқларига ва КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми қарорларига асосланиб, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг юксак пировард натижаларига эришиш учун халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини интенсивлаш асосида унинг самарадорлигини ошириш соҳасидаги ишни сабот ва изчиллик билан давом эттириш зарур деб ҳисоблайди. Республиканинг ишлаб чиқариш ва фан-техника потенциалидан имкони борича фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини жадал ўстириш, асосий ишлаб чиқариш фондларининг самарадорлигини ошириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга материал ишлатилишини ва унинг таннархини камайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасидаги ҳамма резервларни сафарбар этишга алоҳида диққат-эътибор берилиши лозим.

Ўзбекистон ССРнинг пахта комплексини, газ саноатини, рангли металлургия, химия, машинасозликни, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни бундан буён ҳам юксак суръатлар билан ривожлантириш зарур. Ҳамма турдаги транспорт ва алоқа воситаларининг иши анча яхшиланишини, меҳнат ресурслари оқилона жойлаштирилиши ва улардан унумли фойдаланишни таъминлаш керак.

Область, шаҳар, район партия комитетлари фан билан ишлаб чиқаришнинг боғланишини мустаҳкамлаш жараёнига доимо эътибор беришлари, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришни жадал жорий этиш, манипуляторларни, илғор тажрибани қўлланиш, қўл меҳнатининг улушини кескин қисқартириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим. Шу мақсадда илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг иши самарасини ошириш, уларнинг куч-ғайратини камроқ чиқим қилиб, маҳсулотнинг техникавий савиясини юксалтиришга қаратиш зарур. Ўзбекистон ССР Госплани ва Фанлар академияси министрликлар ҳамда идоралар билан биргаликда партиянинг илмий-тадқиқотларни планлаштириш ва ташкил этишни яхшилаш, фан-техника ютуқларидан самарали фойдаланиш тўғрисидаги йўл-йўриқларини янада зўр ғайрат билан бажаришлари лозим.

Коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг асосий куч-ғайратлари партиянинг: «Экономика тежамли бўлиши керак» деган шиорини амалга оширишга қаратилиши лозим. Унумсиз чиқимлар ва исрофгарчиликларни бутун чоралар билан тугатиш, хом ашё, ёқилғи, энергетика материаллари ва молия маблағлари тежаб-тергаб сарфланишига ҳаракат қилиш, исрофгарчилик ва хўжасизлик ҳолларини тугатиш зарур.

Капитал қурилишдаги ишларнинг аҳволини қатъиян яхшилаш, янги қувватлар ўз вақтида ишга туширилиши ва ўзлаштирилишини таъминлаш, бутун куч ва воситаларни ишга тушириладиган қурилишларга марказлаштириш керак. Маданий-маиший объектлар, уй-жой, мактабгача тарбия муассасалари қурилишининг муҳимлигига, ишларнинг сифати яхшиланишига эътибор берилсин. Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги энг муҳим объектларни қуриб битказиш биринчи галдаги вазифадир.

3. Пленум шуни таъкидлайдики, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаш аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашга буйсундирилиши лозим. Аграр-саноат комплекси жадал суръатлар билан ривожлантирилиши, деҳқончилик ва чорвачиликни кескин юксалтириш таъминланиши зарур. Пахта, дон, мева-сабзавот маҳсулотлари, ҳўл мева, узумнинг ялпи ҳосилини кўпайтиришга, гўшт, сут, тухум ва жун етиштиришни оширишга алоҳида эътибор берилсин.

Қишлоқ хўжалигига хизмат қилувчи саноат тармоқларидаги, маҳсулот тайёрлаш, асраш, ташиш, қайта ишлаш ва савдо қилиш системаларидаги иш савияси доимо оширилсин. Аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларини ҳамда корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш давом эттирилсин.

Партия комитетлари қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналаридаги ва уларнинг конструкторлик бюроларидаги ишларнинг ҳолатини назорат остига олсинлар, машиналарнинг техникавий даражасини, пишиқ-пухталиги ва чидамлилигини ошириш бош вазифа ҳисоблансин.

Қишлоқ хўжалигининг иқтисодий механизм ва район бошқарув органлари бутун чоралар билан мустаҳкамлансин.

Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг интенсивлигини ўстириш ва оширишни янада активроқ рағбатлантирадиган, колхоз ва совхозларнинг, агросаноат комплекси ҳамма бўғинларининг ташаббусига йўл очадиган, уларни ўртача кўрсаткичлар даражасида эмас, балки юксак пировард натижани кўзлаб ишлашга мажбур этадиган шароитлар вужудга келтирилиши керак».

4. Пленум партия, совет ва хўжалик органлари зиммасига планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмини такомиллаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорларида белгиланган тадбирларни сабот билан амалга ошириш вазифасини юклайди. Корхона ва бирлашмаларнинг ишлаб чиқариш фаолиятини планлаштириш, техникавий-иқтисодий кўрсаткичларни бажариш практикасига, моддий-техника таъминотини ташкил этишга эътибор берилсин. Маъмурият фаолиятини контрол қилиш соҳасида берилган ҳуқуқдан тўла-тўкис фойдаланиш, коммунистларни ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун, ишнинг ҳамма соҳаларида интизомни ҳар томонлама мустаҳкамлаш учун, шу жумладан план топшириқлари ва қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан контроллик қилиш учун курашга активроқ сафарбар қилиш бошланғич партия ташкилотларининг бурчидир.

Ҳамма жойда В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигини ва СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили планлари ва мажбуриятларини бажариш учун социалистик мусобақа кенг авж олдирилиши, ишлаб чиқаришнинг пировард натижалари учун курашда меҳнаткашларнинг кенг оммавийлиги ва активлигига эришиш лозим.

5 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия ташкилотлари зиммасига экономикага раҳбарлик қилиш услуби ва методларини сабот билан такомиллаштириш вазифасини юклайди. Улар ўз амалий фаолиятида партия, совет ва хўжалик кадрларининг коллектив тажрибасидан кенг фойдалансинлар, коммунистлар ва партиясизларнинг кучайиб бораётган активлиги ва ташаббусига доимо таянсинлар. Фан-техника тараққиётини кучайтириш, коллективларни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш проблемалари мунтазам равишда ўрганилиб, муҳокама қилиб турилсин, раҳбар ходимларнинг топширилган иш учун, партия ва ҳукумат директиваларининг ижросини контрол қилиш ва бажариш учун шахсий масъулияти оширилсин. Ташкилий-партиявий ва идеологик иш яхшилансин. бу иш меҳнаткашларнинг меҳнат ва жамоат активлигини ҳар томонлама ривожлантиришга, ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида, бошқарувнинг ҳамма соҳаларида уюшқоқлик, ишчанликни оширишга, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилсин. Коллективларнинг ишлаб чиқариш ва жамоат турмушида коммунистларнинг авангардлик роли оширилсин.

6. КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг якунлари ҳамда Пленум қарорларидан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифалар область, шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида ҳамда актив йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотларининг ва меҳнат коллективларининг йиғилишларида муҳокама қилинсин. Муҳокама ишчанлик, ижодкорлик характерида ўтказилсин, унда ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планлари ва мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги чуқур анализ қилинсин, ишдаги камчилик ва нуқсонлар очиб ташлансин, уларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилансин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратларини кўпайтирадилар, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини турмушга татбиқ этиш соҳасида зарбдор иш йилига айлантирадилар, деб КПСС Марказий Комитетини, унинг Сиёсий бюросини, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

1981—1985 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН ССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИ, 1982 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН ССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИ ҲАМДА ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ЛОЙИҲАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1981—1985 йилларда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани, 1982 йилда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1982 йилги Давлат бюджети лойиҳалари асосан маъқуллансин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мазкур лойиҳаларни Ўзбекистон ССР Олий Советининг навбатдаги сессияси муҳокамасига киритсин.

Л. И. БРЕЖНЕВ ГФРдан жўнаб кетди

БОНН, 25 ноябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун Бонндан Москвага жўнаб кетди.

Л. И. Брежнев ГФР федерал канцлери Г. Шмидтнинг таклифига биноан визит билан Германия Федератив Республикасига борган эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов Л. И. Брежнев билан бирга жўнаб кетдилар.

Гимних қароргоҳида расмий кузатиб қолишга бағишланган тантанали маросим бўлди. Олий мартабали Совет Иттифоқилик меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди, СССР ва ГФРнинг давлат байроқлари кўтарилди.

Леонид Ильич Брежнев билан Гельмут Шмидт фахрий қоровул сафини айланиб чиқдилар, фахрий қоровул бошлиғи Совет давлати раҳбарига рапорт берди. Ҳарбий оркестр СССР ва ГФР давлат гимнларини ижро этди.

Расмий кузатиб қолишга бағишланган тантанали маросим тугади. Л. И. Брежнев ва Г. Шмидт, Совет Иттифоқи ва Ғарбий Германиянинг бошқа расмий кишилари автомашиналарга ўтириб мотоциклчилар эскорти ҳамроҳлигида Кельн-Бонн аэропортига йўл оладилар.

Самолёт пиллапояси ёнида Л. И. Брежнев Г. Шмидт билан, ГФР вице-канцлери ва ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер билан, СССРнинг ГФРдаги элчиси В. С. Семенов, бошқа расмий кишилар билан ҳайрлашади.

Аэропортда Л. И. Брежневни ГФРдаги совет муассасаларининг ходимлари кузатиб қолдилар. Болалар Леонид Ильичга гулдасталар тақдим этишди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Г. Ковалев, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири А. П. Бондаренко ҳам Бонндан Москвага жўнаб кетдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ГФР хўжалик министри О. Ламбсдорф, федерал канцлер маҳкамасининг раҳбари, статс-секретарь М. Ланштейн, федерал канцлер маҳкамасидаги давлат министри Г. Хуонкер, ГФР ҳукумати матбуот ва ахборот маҳкамасининг раҳбари, статс-секретарь К. Беккер, ГФР ташқи ишлар министрлигининг статс-секретарлари Б. фон Штаден ва Г.-В. Лаунтеншлагер, бундестаг депутатлари, сиёсий партияларнинг таниқли арбоблари, Ғарбий Германия жамоатчилигининг намояндалари, ГФРнинг СССРдаги элчиси А. Майер-Ландрут, шунингдек СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Д. С. Никифоров ва ГФР ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Г.-В. фон Финкенштейн ҳам бор эдилар.

Самолёт Москвага йўл олади.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бухоро областининг хўжаликлари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми қарорлари асосида чорвачиликни янада жадал ривожлантиришга доир тадбирларини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, республикадаги колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликларининг бошланғич партия ташкилотларига Бухоро области чорвадорларининг тадбирларини кенг кўламда муҳокама қилиш, улардан ўрнак олиб чорвачиликни ривожлантириш борасида конкрет чоралар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш 1982—1985 йилларда гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун, чорва ва парранда боши ва маҳсулдорлигини ошириш учун, чорвачилик озуқа базасини анча мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақани авж олдириш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Қишлоқ хўжалиги, Сабзавот-мева хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги, Қишлоқ қурилиши министрликларига чорвачиликни ривожлантиришда Бухоро областининг хўжаликларига ҳамма чоралар билан ёрдам бериш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумининг қарорларида белгиланган ишлар ҳажми бажарилишини таъминлаш вазифаси топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ферма меҳнаткашларининг ушбу тадбирларни ва социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганлигини кенг кўламда ёритиб бориш вазифаси топширилди.

(Бухоро области чорвадорлари тадбирларининг тексти газетанинг учинчи саҳифасида эълон қилинди).

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Сурхондарё области қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари партия XXVI съезди қарорларини бажара бориб, бу йилги ноқулай иқлим шароитлари келтириб чиқарган ҳамма қийинчиликларни бартараф этиб, мўл пахта ҳосили етиштирдилар, уни уюшқоқлик билан териб олдилар, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили пахта тайёрлаш планини 24 ноябрда бажардилар. Тайёрлов пунктларига 505 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин», шу жумладан 230 минг тоннага яқин энг қимматбаҳо ингичка толали нав пахта етказиб берилди. Тайёрланган пахтанинг 312 минг тоннаси ёки 62 проценти машинада терилди.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўртинчи сессияси бугун 26 ноябрь соат 15 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари бугун соат 10 дан бошлаб 13 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, соат 14 дан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар Кенгашининг мажлиси бугун 26 ноябрь соат 14 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида ўтказилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДА БЎЛИШИ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА АХБОРОТ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев Германия Федератив Республикаси федерал канцлери Гельмут Шмидтнинг таклифига биноан 1981 йил 22—25 ноябрь кунлари визит билан Германия Федератив Республикасида бўлди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Германия Федератив Республикасининг федерал президенти профессор, доктор Карл Карстенс ҳузурида бўлди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери Г. Шмидт, федерал канцлер ўринбосари, федерал ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер ва федерал экономика министри О. Ламбсдорф билан бир қанча учрашув ва суҳбатлар ўтказишди.

Томонлар илгари ўтказилган, жумладан 1980 йил ёзида Москвада бўлиб ўтган суҳбатларни давом эттириб, Европага ва бутун дунёга тааллуқли муҳим халқаро проблемаларни, шунингдек икки томонлама муносабатларнинг аҳволи ва истиқболларини батафсил муҳокама қилдилар.

Л. И. Брежнев ва Г. Шмидт айниқса ҳозирги халқаро вазиятда давлатлараро муносабатларга ҳам таъсир ўтказаётган давлатлар ўртасидаги сиёсий мулоқотнинг катта аҳамиятга эга эканлигини қайд этиб ўтдилар. Улар шундай мулоқот барча давлатлар олдида турган ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш вазифасига мос келиши керак, деган фикрга амал қилмоқдалар. Улар ҳар иккала давлат ўз зиммаларидаги масъулиятга мувофиқ халқаро вазиятни ижобий ва барқарор ривожлантиришга, мустаҳкам тинчликни таъминлашга ўз ҳиссасини қўшишларини муҳим деб ҳисоблайдилар.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар ҳар иккала давлат учун, Европа учун, шунингдек, тинчликни таъминлаш ва халқаро ҳамкорлик соҳасида тараққиётга эришиш учун катта аҳамиятга эга эканлигини англаб, бундан буён ҳам ўз сиёсатини тузилган шартномалар ва битимларга, даставвал 1970 йилнинг 12 августидаги Шартномага, шунингдек 1978 йилнинг 6 майидаги Қўшма Декларацияга доимо ва қатъий асослаб олиб боришга азму-қарор берганликларини таъкидладилар.

Томонлар шундай асосда ўтказиладиган сиёсат турли соҳаларда ўзаро муносабатларни конкрет шакллантиришда муҳим роль ўйнашини эътиборга олиб, ҳар иккала томоннинг манфаатларига мос келувчи иқтисодий муносабатларнинг амалдаги битимлар, даставвал 1978 йил 6 майидаги узоқ муддатли битим, шунингдек 1980 йилнинг 1 июлидаги узоқ муддатли программа асосида муттасил ривожлантирилиши учун бундан буён куч-ғайрат сарфлайверадилар. Бунда улар иккала томоннинг манфаатларига мос бўлиб тушадиган иқтисодий ҳамкорликнинг қулай тарзда ривожлантирилиши умуман давлатлар ўртасидаги муносабатларга ижобий таъсир ўтказади ҳамда халқаро стабилликка ва тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам бериши мумкин, деган фикрга асосланадилар.

Томонлар Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикаси иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик комиссиясининг сентябрь ойи охирларида Москвада бўлиб ўтган X сессияси натижаларини ижобий баҳоладилар. Комиссия ва унинг органлари турли соҳалардаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга фойдали ҳисса қўшмоқдалар. Томонлар экономика ва техника соҳасидаги лойиҳаларни амалга оширишга, шунингдек майда ва ўртача корхоналарнинг иштирокида ишлаб чиқариш кооперациясини ривожлантиришга бундан буён ҳам кўмаклашиш ниятидадирлар.

Томонлар Европа доирасида ҳам, шунингдек бутун дунё миқёсида энергетика проблемаларини ҳал этишга муҳим аҳамият берадилар. Улар томонларнинг фирмалари, банклари ва ташкилотлари Германия Федератив Республикасини ва Ғарбий Европадаги бошқа мамлакатларни таъминлаш учун совет табиий газини етказиб бериш ҳамда Совет Иттифоқидаги газопроводлар учун қувурлар ва машина-ускуналар етказиб бериш тўғрисида битимлар тузганликларини табрикладилар. Германия Демократик Республикасининг ҳукумати билан келишиб олинганига мувофиқ Ғарбий Берлинга ҳам Совет Иттифоқидан табиий газ етказиб берилади. Улар мазкур лойиҳани амалга оширишда ўз имкониятлари даражасида ёрдам беришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Томонлар ҳамжиҳатликни яхшилашга кўмаклашиш муддаосига амал қилиб, маданият, фан ва техника, маориф, спорт ва туризм соҳасидаги ҳамкорликни чуқурлаштиришни ёқлаб чиқадилар.

Томонлар инсонпарварлик характеридаги масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар ва бундай масалаларни хайрихоҳлик руҳида ҳал этиш ниятида эканликларини билдирдилар.

Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт дунёдаги ҳозирги, шунингдек келгуси аҳволни белгилаб берувчи энг муҳим масалалар хусусида атрофлича ва тўла фикрлашиб олдилар. Улар мавжуд халқаро кескинликнинг сабаблари тўғрисида ўз қарашларини баён этдилар. Улар тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун мавжуд кескинликни камайтириш учун барча давлатларнинг юксак масъулиятини яна таъкидлаб ўтдилар. Шу муносабат билан низоли проблемаларни пухта ва адолатли бартараф этиш манфаатларини кўзлаб, шундай проблемаларга вазминлик билан конструктив ёндашиш зарурлиги уқтирилди. Томонлар кескинликни юмшатиш ҳамда олис истиқболга мўлжалланган тенг ҳуқуқли тинч ҳамкорлик сиёсатини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун ҳамма ишни қилиш зарур эканлиги тўғрисида ўзларининг қатъий фикрларини изҳор этдилар.

Улар барча давлатларнинг тинч ҳамкорлиги ўрнини боса оладиган оқилона иш йўқлигига ва бу ҳамкорлик давлатларнинг тенг ҳуқуқлилиги, уларнинг мустақиллиги ва суверенитетини ҳурмат қилиш, бир-бирларининг ички ишига аралашмаслик асосига қурилиши кераклигига аминдирлар.

Томонлар Европадаги аҳволга тааллуқли масалаларни муҳокама қилиш чоғида 1971 йилнинг 3 сентябридаги тўрт томонлама битимга қатъий риоя этиш ва уни тўла-тўкис амалга ошириш керак, деган фикрни билдирдилар. Улар шуни мамнуният билан қайд этдиларки, мазкур битим Европа марказида вазиятни яхшилашга муҳим даражада ёрдам берди ва ўн йилдан кўпроқ вақтдан буён кескинликни юмшатишнинг муҳим элементи бўлиб хизмат қилмоқда.

Томонлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш бошлаб берган жараённи изчиллик билан давом эттириш, Хельсинкида қабул этилган Якунловчи актнинг ҳамма принциплари ва қоидаларига риоя этиш ҳамда уларни турмушга татбиқ қилиш кескинликни юмшатишнинг энг асосий элементларидан биридир, деган якдил бир фикрдадирлар.

Томонлар Мадрид учрашувининг ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилдилар. Улар Якунловчи актнинг ҳамма бўлимлари юзасидан олға силжиш манфаатлари йўлида янада сабот билан куч-ғайрат сарфлаш кераклигини ва учрашувни имкони борича йил охирига қадар муҳим натижалар билан тугаллаш лозимлигини айтдилар.

Ишончни мустаҳкамлаш тадбирларини янада ривожлантиришга томонлар алоҳида эътибор бердилар. Улар Мадрид учрашувида Европада ишончни мустаҳкамлаш тадбирлари, хавфсизлик ва қуролсизланиш юзасидан аниқ белгиланган мандат билан конференция чақириш тўғрисида қарор қабул қилинишига кўмаклашишга аҳд қилганликларини изҳор этдилар.

Суҳбатлар давомида Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт хавфсизлик, қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланиш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Улар конкрет аҳдлашувлар йўли билан имкони борича пастроқ даражада кучларнинг стабил мувозанатига кўмаклашиш зарурлиги тўғрисидаги фикрни билдирдилар. Бу соҳадаги силжиш сиёсий вазиятни юксак даражада яхшилашга, халқаро муносабатларда ишончни тиклашга кўмаклашиши мумкин. Томонлар мазкур проблемаларни муҳокама қилувчи анжуманлар доирасида конкрет ижобий натижаларга эришиш соҳасидаги ўз куч-ғайратларини давом эттиришга ва активлаштиришга азму-қарор берганлар.

Томонлар БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишлаб ўтказиладиган II махсус сессиясига ва уни пухта тайёрлашга қандай аҳамият бераётганликларини таъкидладилар.

Томонлар ядро қуролини чеклаш масаласидаги ўз позицияларини яна баён этдилар. Улар стратегик ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш жараёнини давом эттиришга алоҳида аҳамият берадилар. Улар Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида 30 ноябрь куни Женевада музокаралар бошланишидан мамнун эканликларини билдирдилар. Музокараларни бошлаш ҳақида 1981 йил 23 сентябрда келишиб олинган эди. Томонлар шу билан боғлиқ проблемалар хусусидаги тегишли фикрларини баён этдилар, бу проблемалар хусусида уларнинг фикрларида тафовутлар бор. Улар қурол-яроғ соҳасида имкони борича камроқ даражадаги кучлар нисбатини белгилаш (бу масала музокараларнинг мавзуи бўлади) стабиллик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга бўлади ва шу сабабли тегишли аҳдномага эришиш учун бутун кучни сарфлаш лозим, деб ҳисоблайдилар.

Марказий Европадаги қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисидаги Вена музокараларида ишларнинг аҳволи ҳамда шу билан боғлиқ бўлган тадбирлар тўғрисида фикрлашиб олинди. Бу музокаралар Европада хавфсизлик ва стабилликни мустаҳкамлаш учун қандай аҳамиятга эга эканини томонлар таъкидлаб ўтдилар ва шу музокараларнинг муваффақиятига актив кўмаклашишга интилишларини тасдиқладилар.

Томонлар шуни уқтириб ўтдиларки, дунёнинг турли районларидаги можароли ва танг вазиятлар тегишли давлатларгагина даҳлдор бўлиб қолмасдан, шу билан бирга умуман халқаро вазиятга салбий таъсир қилиши ҳам мумкин. Улар ҳозирги шароитда барча давлатлар тинчликни сақлаб қолиш учун масъулият туйғусини англаб, ўзаро муносабатларида лозим даражада вазминлик қилишлари, ўзларининг бутун куч-ғайратларини мавжуд кескинлик манбаларини тугатишга ва янги можароли вазиятларнинг олдини олишга жамлашлари айниқса муҳим деб ҳисоблайдилар. Масалаларни зарур тарзда сиёсий йўл билан бартараф этишга эришиш бирдан-бир ишончли ва оқилона воситадир.

Томонлар Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги аҳвол билан боғлиқ масалалар хусусидаги тегишли фикрларини рўй-рост баён этиб бердилар, бу қитъалардаги вазиятнинг ривожи халқаро хавфсизлик нуқтаи назаридан муҳим аҳамиятга эгадир. Улар мазкур қитъалардаги проблемалар тинч воситалар билан ҳал этилиши кераклигини айтдилар, бу эса мазкур регионларнинг мамлакатларига ўз кучларини ўз иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини амалга оширишга қаратиш имконини берган бўлур эди.

Томонлар Афғонистон билан боғлиқ равишда вужудга келган вазиятни аввалгидек сиёсий бартараф этиш зарурлигини айтиш билан бирга, ўзларининг турлича позицияларини батафсил баён этиб бердилар.

Томонлар ҳозирги халқаро муносабатлардаги ижобий омил бўлмиш қўшилмаслик ҳаракатининг аҳамиятини таъкидладилар.

Томонлар ривожланаётган мамлакатлар олдида турган жиддий иқтисодий проблемалар хусусида фикрлашиб олдилар. Улар шу проблемаларни ҳал этиш учун барча зарур куч-ғайратлар сарфланиши муҳим деб ҳисоблайдилар. Шу билан бирга халқаро иқтисодий ҳамкорлик, жумладан, саноати ривожланган давлатлар билан ривожланаётган давлатлар ўртасидаги муносабатлар тенг ҳуқуқлилик, ўзаро фойда ва шерикчилик, ҳамма мамлакатларнинг манфаатларини одилона эътиборга олиш асосига қурилиши лозимлиги таъкидланди.

Халқаро тинчликни сақлаш, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва давлатлараро ҳамкорликни ривожлантириш қуроли бўлмиш Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ролини янада мустаҳкамлашга Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси муттасил интилаверишларини Л. И. Брежнев ва Г. Шмидт таъкидладилар. Улар бунинг учун БМТнинг мавжуд имкониятларидан БМТ Уставининг мақсадлари ва принципларига тўла мувофиқ равишда фойдаланиш кераклигини айтдилар.

Икки ўртадаги учрашувлар ва суҳбатлар ишчанлик, амалий ва ошкоралик муҳитида ўтди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери Г. Шмидт ўтказилган фикрлашувлар зарур ва фойдали бўлди деган фикрни изҳор этдилар. Улар ҳозирги халқаро вазиятда Шарқ ва Ғарб раҳбар давлат арбоблари ўртасидаги алоқалар айниқса муҳимлигига аминдирлар. Томонлар Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида мавжуд аҳдномаларга ва шу асосдаги практикага мувофиқ олий даражадаги ва бошқа даражалардаги мулоқот ҳамда алоқалар давом эттирилиши лозимлигини айтдилар.

Л. И. Брежнев Г. Шмидтга Совет Иттифоқига визит қилиш тўғрисидаги таклифномани топширди. Таклифнома миннатдорчилик билан қабул этилди. Визит вақти қўшимча равишда аниқлаб олинади.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФЕДЕРАЛ КАНЦЛЕРИ ГЕЛЬМУТ ШМИДТ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Германия Федератив Республикаси диёридан чиқиб кетаётиб, шодиёна қабул қилиб олинганлигим учун Сиз, федерал канцлер жанобларига, шунингдек мамлакатингизнинг ҳукумати ва халқига самимий миннатдорчилигимни айтмоқчиман.

Бонида ўтказилган ошкора ва фойдали фикр алмашув Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасида яхши қўшничилик муносабатларини ва ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилади, деган умиддаман.

Бу визит ва ўтказган суҳбатларимиз Европа халқларининг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашга, уларни ядро фалокати хавфидан халос этишга ҳақиқатан хизмат қилишига ишонгим келади.

Л. БРЕЖНЕВ.

САМОЛЁТ БОРТИДАН

Леонид Ильич Брежнев ГФРдан Ватанига қайтишда Дания территорияси устидан учиб ўтаётиб, самолёт бортидан Дания қироличаси Маргрет II га телеграмма юборди. Телеграммада шахсан унга ва Дания халқига табрик ҳамда тинчлик ва фаровонлик истакларини йўллади.

(ТАСС).

МХРнинг 57 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

В. И. Ленин билан Сухэ-Батор асос солган Совет — Монголия дўстлиги мустаҳкам ва бузилмасдир. Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 57 йиллиги шарафига 25 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш иштирокчилари шуни таъкидлаб ўтдилар. Йиғилишда шаҳар жамоатчилиги намояндалари билан бирга Ўзбекистон пойтахтида ўқиётган монгол студентлари ҳам қатнашдилар.

Йиғилиш иштирокчилари бунёдкорлик меҳнатида, социализм қурилишида қардош халққа янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

Йиғилишда МХРнинг Тошкентдаги бош консули Пунцагийн Дэчин нутқ сўзлади.

Йиғилиш В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлиб ўтди. Бу ерда МХРнинг 57 йиллигига бағишланган виставка очилди.

(ЎзТАГ).

МУЗОКАРАЛАР ТУГАДИ

24 ноябрь куни Бонида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ГФР федерал канцлери Г. Шмидт билан музокаралари тугади. Музокараларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, ГФР вице-канцлери ва ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер қатнашдилар.

СССР билан ГФР ўртасида турли соҳалардаги икки томонлама муносабатларнинг аҳволи ва уни ривожлантириш истиқболлари кўриб чиқилди. Совет — Ғарбий Германия муносабатлари яхши даражада эканлигидан ва муттасил ривожланаётганлигидан ҳар иккала томон мамнуният изҳор қилди. Бу ўн йилдан кўпроқ вақт муқаддам Москва Шартномасини тузиш чоғида белгиланган асосларнинг барқарорлиги ва ишончли эканлигидан далолат беради.

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқининг яхши қўшничиликдан ва кескинликни юмшатишдан иборат йўли ўткинчи бир ҳол эмаслигини таъкидлади. Бизда, деди Л. И. Брежнев, XX асрдан кейинги даврларга мўлжалланган мустаҳкам иқтисодий ва илмий алоқаларни ўрнатиш учун ҳеч қандай тўсиқлар йўқ. Шу муносабат билан СССР ва ГФР ўртасидаги яхши муносабатлар ҳеч кимга зарар етказмаслиги қайд этиб ўтилди. ГФР билан унинг иттифоқчилари ўртасига нифоқ солишга интилмоқдалар, деб бизга туҳмат қилишга уринаётган кимсалар ҳақиқатдан жуда олисдадирлар, деб давом қилди Л. И. Брежнев.

Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатлар тобора кўпроқ ривожланиб бориши керак деган фикрни билдирдилар. Суҳбатдошлар СССР билан ГФР ўртасидаги товар оборотини беш йил ичида икки баравар кўпайтиришдан иборат 1978 йилда ўртага қўйилган вазифа муваффақиятли ҳал қилинганлигини қайд этдилар. СССР билан ГФР ўртасидаги иқтисодий алоқалар миқдор ва сифат жиҳатидан ўсиб, кенг кўлам касб этди. 1978 йилнинг 6 майида тузилган ва 25 йилга мўлжалланган битим ҳамда 1980 йилнинг июлида ана шу битим асосида қабул қилинган узоқ муддатли программа келгусида ҳам иқтисодий ҳамкорлик учун негиз яратади.

Ҳар иккала томон яқинда имзоланган катта кўламдаги «Газ-қувурлар» лойиҳасининг аҳамиятини алоҳида мамнуният билан қайд этиб ўтди. Ғарбий Германия энергетикаси тарихидаги ана шу энг катта лойиҳалардан бири Германия Федератив Республикаси учун ҳам, шунингдек Совет Иттифоқи учун ҳам бир хилда наф келтиражаги таъкидланди.

Музокаралар чоғида уқтириб ўтилганидек, янги лойиҳалар, шу жумладан энергетика, машинасозлик, транспорт соҳасида; иқтисодий ҳамкорлик проблемаларини ҳал этишга, шу жумладан, СССРда кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш билан банд бўлган бир қанча тармоқларини техника билан қайта қуроллантириш мақсадида ГФРдаги унча катта бўлмаган ва ўртача фирмаларни яна ҳам кўпроқ жалб этиш лойиҳалари кун тартибига қўйилмоқда.

Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт икки томонлама муносабатлар соҳасида бундан буён ҳам олға ҳаракат қилишни давом эттиришдан иккала томоннинг манфаатдор эканлигини таъкидладилар, ана шу муносабатлар истиқболга хизмат қилиши кераклигини қайд этдилар. Улар етмишинчи йилларда биргаликда мустаҳкамланган ишончни сақлаб қолиш ва ошириш керак деган фикрни билдирдилар. Парламентлар, касаба союзлари, СССР республикалари билан ГФР ўлкалари ўртасида жуда хилма-хил алоқаларни, шаҳарлар ўртасидаги алоқаларни, маданият, фан ва спорт соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш истиқболига ижобий баҳо берилди. Мамлакатларнинг сиёсий, давлат ва жамоат арбоблари ўртасидаги мулоқотларнинг аҳамияти таъкидланди.

Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт олий даражадаги мулоқотларни давом эттириш практикасининг алоҳида муҳимлигини қайд этиб ўтдилар.

Томонлар масалаларни муҳокама этиш ўзаро ҳурмат руҳида ва рўй-рост ўтди деган фикрни якдиллик билан билдирдилар. Музокаралар давомида келишмовчиликлар тўғрисида очиқ гапирилди. Айни вақтда Совет Иттифоқи билан ГФРни яқинлаштириш керак бўлган томонларга зўр эътибор берилди.

Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт СССР билан ГФРнинг икки томонлама муносабатларида ҳам, шунингдек халқаро ҳамкорлик доирасида ҳам вужудга келадиган янги вазифаларни конструктив равишда ҳал этиш зарур деган фикрга қўшилдилар. Кескинликни юмшатиш сиёсати — Европа халқларининг ана шу катта ғалабаси сақлаб қолиниши ва бу масалада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга, СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларда Москва Шартномаси, Европа мамлакатлари ўртасидаги муносабатларда эса Хельсинки Якунловчи акти очиб берган тарихий йўлни сақлаб қолишга интилиш биринчи ўринга қўйилиши бош вазифадир.

Суҳбатда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Г. Ковалев, СССРнинг ГФРдаги элчиси В. С. Семенов, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири А. П. Бондаренко;

Ғарбий Германия томонидан — федерал хўжалик министри О. Ламбсдорф, ГФР ҳукумати матбуот ва ахборот маҳкамасининг раҳбари статс-секретарь К. Беккер, ГФР Ташқи ишлар министрлигининг статс-секретарлари Б. фон Штаден ва Г.-В. Лаутеншлагер, федерал канцлер маҳкамаси ташқи сиёсий бўлимининг мудири О. фон Габленц, ГФРнинг СССРдаги элчиси А. Майер-Ландрут иштирок этдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ К. КАРСТЕНС БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 24 ноябрь куни ГФР Президентининг Хаммер Шмидт саройида ГФР федерал Президенти К. Карстенс билан суҳбатлашди.

Суҳбат чоғида Европадаги ва дунёдаги сиёсий вазиятнинг баъзи умумий жиҳатлари, шунингдек СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш масалалари тўғрисида гап борди.

Л. И. Брежнев тинчликни сақлаб қолишдан, ядро фалокатининг олдини олишдан, Ер юзида кишиларнинг ҳаётини осойишта, ишончли қилишдан кўра муҳимроқ ва масъулиятлироқ вазифа йўқ эканлигини таъкидлади. Бунинг учун қуролланиш пойгасини жиловлаш, Европада ва жаҳон миқёсида ҳарбий қарама-қарши туриш даражасини пасайтириш, давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинликни бартараф этиш борасида зўр ғайрат-шижоат сарфлаш зарур. К. Карстенс ГФРнинг сиёсати тинчликсевар мақсадларни кўзлайди, деб ишонтирди.

Ҳар иккала суҳбатдош Европа қитъасида ва умуман халқаро майдонда барқарорликни таъминлашда жуда муҳим роль ўйнаётган Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги муносабатлар бундан буён ҳам қулай тарзда ривожланиши керак, деган фикрни билдирдилар.

Л. И. Брежнев ГФР Президенти К. Карстенсни Совет Иттифоқига келишга таклиф этди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

Суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Г. Ковалев, СССРнинг ГФРдаги элчиси В. С. Семенов, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири А. П. Бондаренко; ГФР томонидан — ГФР вице-канцлери ва ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер, федерал президент маҳкамасининг раҳбари, статс-секретарь Г. Нойзель, ГФР ҳукумати матбуот ва ахборот маҳкамасининг раҳбари, статс-секретарь К. Беккер, ГФРнинг СССРдаги элчиси А. Майер-Ландрут, ГФР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Г.-В. Финкенштейн иштирок этдилар.

Л. И. Брежнев федерал президентнинг фахрий меҳмонлари китобига имзо чекди.

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА Г. ШМИДТНИНГ МАТБУОТ ВАКИЛЛАРИ ҲУЗУРИДАГИ НУТҚЛАРИ

24 ноябрь куни Бонида Совет — Ғарбий Германия музокаралари тугагандан кейин Л. И. Брежнев матбуот вакиллари ҳузурида баёнот берди. У бундай деди:

ГФРнинг федерал канцлери ҳамда бошқа давлат ва сиёсий арбоблари билан ўтказган суҳбатларимиз ҳозиргина тугади.

Бу визит учрашувларнинг кўплиги жиҳатидан ҳам, шунингдек муҳокама этилган мавзуларни қамраб олиши жиҳатидан ҳам алоҳида тиғизлиги билан фарқ қилди. Учрашувлар ўзаро ҳурмат ва бир-бирларини яхшироқ тушунишга интилиш руҳида ўтганлигини қайд этсам умумий фикрни билдирган бўламан деб ўйлайман. Бизнинг ўртамизда келишмовчиликлар бор, албатта. Биз уларни четлаб ўтганимиз йўқ, лекин ўртадаги чуқурликни кенгайтиришга эмас, балки, аксинча, унга кўприк ташлашга ҳаракат қилдик.

Канцлер билан олиб борилган музокараларнинг асосий хулосасини мен қуйидагича баён этишим мумкин: тинчликни мустаҳкамлаш, кескинликни юмшатиш ва ишонч муҳитини қайта тиклаш манфаатлари йўлида бутун кучни сарфлаш, биргаликда меҳнат қилишни давом эттириш керак. Бу амалий сиёсат учун жуда муҳим йўлдир.

Федерал ҳукумат каби биз ҳам олий даражадаги мулоқотларни давом эттиришни матлуб деб ҳисоблаймиз, мен ҳам федерал канцлер Гельмут Шмидтни визит билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этдим. Мен федерал президент К. Карстенсни ҳам мамлакатимизга келишга таклиф қилдим.

Республикангизга келишга таклиф этганлигингиз учун ҳамда биз шу кунларда ўтказган фойдали суҳбатлар ва ишлар учун мен ва менинг йўлдошларим сизларга яна бир бор сидқидилдан миннатдорчилик ва ташаккур изҳор қиламиз.

Шмидт жаноблари, Сизга сиҳат-саломатлик, ишда муваффақиятлар тилайман.

Сўнгра Г. Шмидт журналистлар ҳузурида нутқ сўзлади.

Меҳмонимиз — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Брежнев жаноблари расмий музокаралар тугагандан кейин бу ерда айтган ҳамма гапларга қўшила оламан, деди у.

Биз музокаралар давомида биронта ҳам масалани четлаб ўтмадик. Музокаралар ниҳоятда ошкоралик, шерикларга хос ишонч вазиятида ўтди. Биз ўзимизнинг муштарак манфаатларимиз тақозо этаётган масалаларни ҳам муҳокама қилдик.

Биз суҳбатлар чоғида Европада ва бутун дунёда тинчликни сақлаб қолишдан ниҳоятда манфаатдор эканлигимизни, жумладан, энергетика соҳасида икки томонлама алоқаларни кенгайтиришдан биргаликда манфаатдор эканлигимизни таъкидладик. Икки томонлама алоқаларни кенгайтириш учун ўн йилдан кўпроқ вақт муқаддам тузилган Москва Шартномаси жуда яхши асос солган эди.

Биз ана шу муносабатлар ривожланганлиги ва бундан буён ҳам ривожланиши тўғрисида гапирдик.

Ўзаро ишонч вазияти хусусида айтган гапларим СССР ва ГФР ташқи ишлар министрлари — Громико жаноблари билан Геншер жанобларининг суҳбатларига ҳам тааллуқлидир.

Мен фурсатдан фойдаланиб, Совет Иттифоқидан келган меҳмонларимиз бизга ташриф буюрганликлари учун уларга ғоят сидқидилдан ташаккур изҳор қилмоқчиман. Мен визит билан Совет Иттифоқига бориш тўғрисидаги таклифни зўр мамнуният билан қабул қилдим.

Сизга ташаккур. Яхши истакларимни қабул қилгайсиз.

БОННДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БОНН, 25 ноябрь. Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан ГФР федерал канцлери Г. Шмидт ўртасида олиб борилган музокараларнинг тугашига бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Сўзга чиққан Совет ва Ғарбий Германия вакиллари музокараларнинг якунларига Л. И. Брежнев билан Г. Шмидт берган баҳолар тўғрисида журналистларга ахборот бердилар.

Иккала томон, деди совет вакили Л. М. Замятин, Совет — Ғарбий Германия муносабатлари яхши даражада бўлиб, муттасил ривожланиб бораётганлигидан мамнуният изҳор қилди. 1970 йилда тузилган Москва шартномаси ана шу муносабатларга мустаҳкам ва барқарор асос солган эди.

Л. И. Брежнев музокараларни якунлаб таъкидладики, Совет Иттифоқининг яхши қўшничиликдан ва кескинликни юмшатишдан иборат йўли ўткинчи бир ҳол эмас. Совет Иттифоқида кейинги асргача мўлжалланган мустаҳкам иқтисодий ва илмий алоқаларни ўрнатиш учун ҳеч қандай тўсиқлар йўқ. Бизнинг ГФР билан яхши муносабатларимиз ҳеч кимга зарар етказмайди. ГФР билан унинг иттифоқчилари ўртасига нифоқ солишда бизни айблашга уринаётган кимсалар ҳақиқатдан жуда олисдадирлар, деб таъкидлади Л. И. Брежнев.

Совет вакили қуйидагиларни айтди: Л. И. Брежнев СССР билан ГФР ўртасидаги ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантиришга, хусусан «газ-қувурлар» каби катта кўламдаги қўшма лойиҳаларни амалга оширишга катта аҳамият бермоқда. Бундан ташқари эндиликда янги қизиқарли лойиҳалар кун тартибига қўйилмоқда. Бундай ҳамкорлик мустаҳкам тинчликни таъминлаш манфаатларига батамом мос келади.

Совет томони 1978 йилнинг майида имзоланган ва 25 йилга мўлжалланган битимни ҳар иккала давлат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришнинг салмоқли негизи деб таърифлади.

Европада НАТОнинг СССРга қарши қаратилган ядро воситаларига қарама-қарши яратилган ўртача олисликка учириладиган совет қуроли тўғрисидаги масала хусусида Совет Иттифоқи ихтиёридаги ўртача олисликка учириладиган жамики воситалар 975 та эканлиги айтилди. НАТО ихтиёрида 986 та мана шундай қурол бор. Шундай қилиб, Европада ўртача олисликка учадиган ядро воситалари соҳасида тахминий мувозанат мавжуд.

Совет — Ғарбий Германия музокараларининг якунловчи босқичи давомида Л. И. Брежнев Бонида бўлиб ўтган суҳбатлар кўпдан-кўп халқаро проблемаларни ва икки томонлама асосдаги ҳамкорликни ўз ичига қамраб олганлигини таъкидлади. Муҳокама ўзаро ҳурмат руҳида ва рўй-рост ўтди. Иккала томон музокаралар чоғида мавжуд келишмовчиликларни яширмадилар, балки ўз-ўзидан равшанки, бизни яқинлаштириши керак бўлган томонларга зўр эътибор берилди.

Бизнинг келишмовчиликларимиз, деди Л. И. Брежнев, ниҳоятда муҳим масалаларга тааллуқлидир. Айни мана шундай келишмовчиликларнинг мавжудлиги иккала мамлакатнинг узоқ муддатли манфаатлари муштараклигини, тинчлик тўғрисидаги бош масалада манфаатларнинг бир-бирига мос келишини назарда тутиш зарурлигини тақозо этади. Биз ўзимизнинг бундан кейинги ишларимизда мана шунга асосланишимиз керак. Совет Иттифоқи ҳеч кимга ҳужум қилмоқчи эмас. Биз ҳаммадан кучлироқ бўлиш мақсадини ҳеч қачон ўз олдимизга қўйган эмасмиз ва қўймаймиз ҳам. Биз тарк эта олмайдиган қурол тури йўқ, лекин, албатта, шу иш ўзаро асосда қилиниши шарт.

Совет вакили маълум қилганидек, Л. И. Брежнев Ғарбий Германия томонига мурожаат этиб, СССР билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатлар бир жойда қотиб қолмаганлигини уқтирди. Бу соҳадаги муттасил ҳаракат тенденцияси яққол кўриниб турибди, зотан, 70-йилларда биргаликда мустаҳкамланган ишончни сақлаб қолиш ва ошириш зарур.

Ғарбий Германия вакили К. Беккер Г. Шмидтнинг позициясини баён қилиб, унинг қуйидаги сўзларини қайд этди: 1970 йилда тузилган Москва шартномаси кейинги 11 йил мобайнида иккала мамлакат ўртасидаги яхши муносабатларнинг негизи бўлди. Айни вақтда канцлер ГФР билан СССР ўртасида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш борасида зўр бериб ишлашни давом эттириш, халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатини давом эттиришга кўмаклашиш керак деган фикрни билдирди.

Ғарбий Германия ҳукуматининг бошлиғи СССР билан ГФР ўртасидаги ҳамкорлик ҳеч кимга зарар етказмайди, деб комил ишонч билдирди.

Г. Шмидт Л. И. Брежневнинг визити давомида бўлиб ўтган Совет — Ғарбий Германия музокараларининг якунларидан мамнуният изҳор қилганлиги ва СССР билан муносабатларда яхши қўшничилик сиёсати тўғри йўл эканлигини таъкидлаганлиги қайд этиб ўтилди.

Л. И. БРЕЖНЕВнинг Германия Коммунистик партияси Раиси Г. Мис билан учрашуви

25 ноябрь куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев Боннда Германия Коммунистик партиясининг Раиси Г. Мис билан учрашди.

Г. Мис ГФРнинг барча коммунистлари номидан Л. И. Брежневни қардошларча самимий табриклади. Шу билан КПСС ва Совет давлатининг раҳбари бизнинг мамлакатимизга учинчи марта визит қилмоқда, деб уқтирди ГКП Раиси, Бу — Совет Иттифоқи Федератив Республика билан дўстона алоқаларни ривожлантиришга нақадар муҳим аҳамият бераётганининг далилидир. КПСС XXVI съездида олға сурилган Совет тинчлик ташаббуслари тинчлик учун курашнинг янги омиллари бўлди. ГФР коммунистларига келганда, улар ўз халқининг миллий манфаатлари йўлида яна ҳеч қачон немислар территориясидан уруш ёнғини алангаолмаслиги учун ҳамма ишни қилмоқдалар. Улар Л. И. Брежневнинг тинчликни сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ иш йўқ, деган сўзларига тўла-тўкис қўшиладилар.

Г. Миснинг табрик сўзларига жавобан Л. И. Брежнев ГФР коммунистлари билан янги учрашув Ленин партияси билан Тельман партиясини боғлаб турган мустаҳкам интернационал алоқалар ифодаси эканини айтди. Совет коммунистлари Германия Коммунистик партиясининг ишлаши осон эмаслигини жуда яхши биладилар. Рейн соҳилларида коммунист бўлиш, марксчи-ленинчи бўлиш — бу ўз ғояларининг ҳақлигига ишончи комил бўлишдан ташқари, шахсан жуда мард инсон ҳам бўлиш демакдир. Бу ҳақиқий ватанпарвар ва чинакам интернационалист бўлиш демакдир. Л. И. Брежнев ҳозир инсоният ўз ривожининг масъулиятли пайтини бошидан кечираётганини уқтириб, гап инсониятнинг учинчи минг йилликка нималар билан келиши тўғрисида бораётганини таъкидлади. Ҳамма нарса уруш ва тинчлик масаласининг ҳал этилиши ва социал тараққиёт қандай суръатлар билан давом этиши тўғрисидаги иккита бош проблеманинг ҳал этилишига боғлиқ. Бироқ, лозим даражада сергак бўлиб туриш билан бирга вазиятни ҳаддан ташқари ҳаяжонли тус олдириш жоиз эмас. Агрессив кучларнинг, аввало АҚШ ва НАТОнинг йўли Ғарбда ҳам, Шарқда ҳам тобора кўпроқ қаршиликка дуч келмоқда. Урушга қарши ҳаракат ГФРда ҳам кенг миқёс касб этди. Л. И. Брежнев СССР билан ГФР ўртасидаги икки томонлама алоқаларни янада ривожлантириш тўғрисидаги масалага ҳам тўхталди. Шу жиҳатдан у федерал канцлер Г. Шмидт ва ГФРнинг бошқа раҳбарлари билан ҳозиргина тугалланган музокараларни ижобий баҳолади. Л. И. Брежнев Совет Иттифоқининг ҳаёти тўғрисида, совет кишиларининг ишлари ҳақида, ўн биринчи беш йиллик режалари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида қисқача гапириб берди.

Суҳбат якунида Л. И. Брежнев ГФР коммунистлари халққа Совет Иттифоқи ҳақидаги, реал социализм тўғрисидаги ҳақиқатни тинимсиз етказаётганликлари учун уларга миннатдорчилик билдирди ва чин кўнгилдан янги муваффақиятлар тилади.

Учрашувда Германия Коммунистик партияси Раисининг ўринбосари Г. Готье, шунингдек КПСС Марказий Комитети Бош секретари билан бирга ГФРга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари И. В. Архипов, А. М. Александров, Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар А. И. Блатов, В. С. Семенов иштирок этдилар.

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

БУХОРО ОБЛАСТИНИНГ ХЎЖАЛИКЛАРИДА КПСС XXVI СЪЕЗДИНИНГ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1981 ЙИЛ НОЯБРЬ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЧОРВАЧИЛИКНИ ЯНАДА ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ

ТАДБИРЛАРИ

Бухоро областининг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини амалга ошира бориб чорвачиликни жадал ривожлантириш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш борасида собитқадам иш олиб бормоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг доимий диққат-эътибори ва ғамхўрлиги, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг катта ёрдами туфайли кейинги йилларда областнинг қишлоқ хўжалиги жадал суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Чорвачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Тўққизинчи беш йилликка нисбатан ўнинчи беш йилликда гўшт етиштириш 25 процент, сут етиштириш 40 процент, тухум етиштириш 70 процент кўпайди. Шу йилларда чорва ва парранда сони анча кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ортди, озуқа базаси мустаҳкамланди. Областнинг колхоз ва совхозларида илгари тугатиб юборилган чўчқачилик, паррандачилик ва қуёнчилик фермалари тикланди. Саноат, қурилиш ва бошқа корхоналар ҳамда ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида чорвачилик тез ривожланмоқда.

Шу билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленумида уқтирилганидек, қишлоқ хўжалигининг умумий тараққиёт даражаси бугунги куннинг талабларига, жамиятнинг тез ўсиб бораётган эҳтиёжларига ҳали тўла тўкис мос келмаяпти.

Аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини янада тўлароқ қондириш мақсадида область хўжаликларида 1982—1985 йилларда чорвачиликни жадал ривожлантириш ҳамда гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ва тайёрлашни кескин кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди. 1985 йилда хўжаликларнинг ҳамма категорияларида гўшт етиштиришни 123 минг тоннага қадар етказиш ёки 1980 йилга нисбатан икки баравар кўпайтириш, сут етиштиришни 320 минг тоннага қадар етказиш ёки 1,8 баравар кўпайтириш, тухум етиштиришни 300 миллион донага етказиш ёки икки баравар кўпайтириш кўзда тутилган.

Шу марралар сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун қуйидаги тадбирларни амалга ошириш мўлжалланади:

— 1985 йилнинг охиригача хўжаликларнинг ҳамма категорияларида қорамол сони 310 минг бошга, шу жумладан сигирлар 136 минг бошга етказилади. Селекция, наслчилик ишларини яхшилаш, мол боқишни яхшилаш, тармоқни олиб бориш маданиятини юксалтириш асосида ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда соғиладиган сут миқдори 3 минг килограммга етказилади, юз бош сигирдан камида 90 тадан бузоқ олинади, гўштга топшириладиган молнинг ўртача вазни 450 килограммга етказилади, барча районларда бузоқчилик хўжаликлари тузиш тугалланади ва уларнинг қуввати йилига 12 минг бошга етказилади.

— Чўчқаларни 80 мингтага етказиш таъминланади. Ҳар бир урғочи чўчқадан камида 25 тадан чўчқа боласи олинади ва 2,5 тонна гўшт тайёрланади, областдаги барча колхоз ва совхозларда чўчқачилик фермалари тикланиб, кенгайтирилади.

— Қўй ва эчки туёғи 2,5 миллионтага кўпайтирилади, қўй гўшти етиштириш 20 минг тоннага, жун тайёрлаш 7 минг тоннага етказилади, қоракўл тери сифати яхшиланади. Қўйни яйловда ва бўрдоқига боқиш яхшиланади, ҳар йили 80—100 мингта қимматбаҳо қоракўл териси етиштирилади, гўштга топшириладиган қўйнинг ўртача вазни 50 килограммга етказилади.

— Парранда сони 3 миллионтага, шу жумладан тухум қиладиган товуқлар 1,5 миллионтага етказилади. Ҳар бир товуқдан 200 та тухум олинади. От ва туялар анча кўпайтирилади.

— Аҳолининг шахсий хўжалигини янада ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади, уларга чорва ва парранда боқиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун ҳамма зарур шароитлар яратилади.

Областдаги 680 саноат, қурилиш, савдо корхоналари ва бошқа корхона ҳамда ташкилотлардан ҳозир 370 тасининг ёрдамчи хўжалиги бор. 1985 йилнинг охиригача яна 310 та ёрдамчи хўжалик ташкил этилади, уларда гўшт етиштириш 10 минг тоннага, сут етиштириш 2 минг тоннага, тухум етиштириш 10 миллион донага етказилади.

Гўшт етиштиришнинг кўпайиши асосан янги паррандачилик фабрикалари ва чўчқачилик комплексларини қуриш ва ишга тушириш ҳисобига бўлади. Ўн биринчи беш йилликда йилига 54 минг бошга мўлжалланган чўчқачилик комплексини, 3 миллион бройлерга мўлжалланган хўжаликлараро бройлер фабрикасини, 2 миллион ўрдакка мўлжалланган ўрдак фабрикасини, тўртта зотли паррандачилик хўжаликларини, шунингдек колхоз ва совхозларда кўпдан-кўп фермаларни қуриш мўлжалланади.

Озуқа етиштириш иши ҳал этувчи аҳамиятга эга. Озуқа экинлари майдонини 70 минг гектарга, шу жумладан бедазорларни 62 минг гектарга етказиш, маккажўхори майдонларини 35 минг гектарга етказиш, жавдар, рапс, перко, хашаки лавлаги, турп каби озуқа экинларини аралаш, такрорий ва оралатиб экиш кенг кўламда жорий этилади. Беш йилликда 39 минг гектар янги ер ўзлаштирилади. Шундан 30 минг гектари қоракўлчилик совхозларига берилиб, унда 2—3 та янги озуқа тайёрловчи совхоз барпо этилади. Ем-хашакни тайёрлаш, сақлаш ва ундан фойдаланиш технологиясини яхшилаш, ҳамма хўжаликларда озуқа цехларини қуриш мўлжалланади. Дағал ем-хашак тайёрлаш 1 миллион тоннага етказилади.

Чорвачилик кадрлари тайёрлашни анча яхшилаш ва малакасини оширишга қарор қилинди. Беш йилликда 1400 машинада соғиш операторлари ва сут соғувчилар, 2500 чўпон, 800 паррандабоқар оператор тайёрланади.

Ишлаб чиқилган тадбирлар ва уларни амалга ошириш мавжуд ҳамма ички резерв ва имкониятларни ишга солишга, социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, фан ва илғор практика ютуқларини жорий этишга асосланади.

Тадбирлар колхозлар, совхозлар, комплекслар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари чорвадорларининг коллективларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

(Боши биринчи бетда).

Планни бажаришга областнинг ҳамма районлари, колхоз ва совхозлари муносиб ҳисса қўшдилар. Пахта тайёрлаш планини 100—110 процент бажарган Шеробод, Сариосиё. Ленин йўли, Ангор, Қумқўрғон, Жарқўрғон, Бойсун районларининг пахтакорлари энг катта натижаларга эришдилар. 50 та колхоз ва совхознинг, 153 та бўлим ва 1663 та пахтачилик бригадасининг меҳнатчилари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Областнинг 15 та колхоз ва совхозида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 40 центнердан ошди. Шу жумладан, Сариосиё районидаги «Ленинград», Шўрчи районидаги «Ленинобод» колхозларида, Қумқўрғон районидаги «Комсомол 30 йиллиги» совхозида гектар бошига 43—47 центнер пахта, Қумқўрғон районидаги «Москва», «Қизил Октябрь» колхозларида, Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхозда гектар бошига 40—44 центнер ингичка толали нав пахта олинди. Областнинг 65 бригадаси гектар бошига ўртача ҳисобда 50 центнердан ошириб пахта ҳосили олди.

Пахтакорлар, механизаторларнинг, колхоз ва совхоз раҳбарлари, мутахассисларининг, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги, тайёрлаш ва транспорт органлари ходимларининг фидокорона меҳнати ҳамда маҳорати, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг аниқ мақсадни кўзлаб олиб борган ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий иши туфайли муваффақиятга эришилди.

Ҳосилни териб олишда саноат корхоналари ва қурилишларнинг ходимлари, шаҳарлар ва район марказларининг аҳолиси, студентлар ва ўқувчилар —областнинг барча меҳнаткашлари катта ёрдам бердилар.

Область хўжаликлари дон, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева, узум, тухум, жун, пилла тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажардилар. Гўшт ва сут тайёрлаш илдам суръатлар билан давом этмоқда.

Область далаларида етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш учун, келгуси 1982 йил ҳосилига тайёргарлик кўриш юзасидан кузги-қишки ишларни ҳамма жойда авж олдириш, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилинмоқда.

ХУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги область ва районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

Сурхондарё области — область партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Туропов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Иброҳимов, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўртоқ Бозоров, область сельхозтехника раиси ўртоқ Жабборов, суғориш системалари область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Номозов, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Аҳмедов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ Саидахмедов;

Жарқўрғон райони— район партия комитетининг секретари ўртоқ Рустамов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Боймуродов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Маматхолов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Бобоназаров, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Холиқов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Алибоев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Чоршанбиева;

Қораўзак райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Канёзов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Сирожиддинов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Давлатмуродов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Пирназаров, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Жубанов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Камолов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Татов.

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

Самарқанд области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съезди топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун мусобақалашиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва буюмларнинг кўпчилик турларини реализация қилиш юзасидан шу йилнинг январь-ноябрь ойлари планини муддатидан илгари — 25 ноябрда бажардилар.

Ой охиригача планга қўшимча равишда 22 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

●

Ўзбекистон ССР саноат корхоналари, агросаноат бирлашмалари, Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг совхоз-заводлари зиммаларига олинган социалистик мажбуриятларини бажара бориб, ўн бир ойлик планни 1981 йил 23 ноябрда адо этдилар.

Ой охиригача планга қўшимча 7,7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради ва реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

●

Қува район меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида пахтадан юқори ҳосил етиштириш билан бир қаторда чорва маҳсулотларини кескин кўпайтириш ташаббуси билан чиққан эдилар.

Ташаббускорлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми очиладиган кунга давлатга пахта топшириш планларини адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар. Ҳар гектар ердан 34 центнердан «оқ олтин» териб олган заршунослар қабул пунктларига 51.500 тонна сифатли пахта топширишди.

Район чорвадорлари давлатга гўшт топшириш планини 101, тухум сотиш планини 106, жун сотиш планини 126 процент қилиб адо этдилар. Куни кеча сут топшириш плани ҳам бажарилди.

ДОИМИЙ КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

25 ноябрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Совети қонун лойиҳаларини тайёрлаш доимий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Ўзбекистон ССР суд тузилиши тўғрисида», «Ўзбекистон ССР район (шаҳар) халқ судларини сайлаш тўғрисида» ва «Ўзбекистон ССР район (шаҳар) халқ судларининг халқ судьялари ва халқ маслаҳатчиларини чақириб олиш тартиби тўғрисида» тақдим этган қонун лойиҳалари кўриб чиқилди. Комиссия Ўзбекистон ССРнинг тақдим этилган қонун лойиҳаларини маъқуллади.

(ЎзТАГ).

КУРАШ ВА БУНЁДКОРЛИКНИНГ ОЛДИНГИ САФИДА

«Леонид Ильич БРЕЖНЕВ. Қисқача биографик очерк» китобининг босилиб чиқиши муносабати билан

Леонид Ильич Брежневнинг Коммунистик партия ва Совет давлатининг бошлиғи сифатидаги улкан, кўп қиррали фаолияти ғоят машҳур бўлиб, бутун халқнинг қўллаб-қувватлашига сазовор бўлмоқда.

КПСС ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби шахсига, унинг ишларига, ҳаёти тарихига ҳамманинг қизиқиб қараётганлиги қонуний бир ҳолдир. «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» китоблари муносабати билан жамоатчиликнинг мисли кўрилмаган акс садоси ҳаммага маълум. Бу китобларда мамлакатимиз тарихининг энг муҳим паллалари воқеалар энг актив иштирокчисининг, оммавий кураш ва меҳнат ташкилотчисининг нуқтаи назаридан таҳлил этилган. Яқиндагина Л. И. Брежневнинг эълон қилинган «Эсдаликлар»и ҳам шунингдек, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти эндигина босиб чиқарган биографик китоб ҳам кенг китобхонларнинг катта қизиқишини уйғотди[1].

«Биографик очерк»да Л. И. Брежневнинг болалик йилларидан бошлаб бутун ҳаётий фаолияти етарли равишда муфассал ҳикоя қилиб берилган. Аммо, китоб айрим олинган бир одамнинг ҳаётини тасвирламайди. Китобда мамлакат ва жаҳонда тарихий воқеаларни амалга оширувчи ижтимоий муҳит кўрсатилиб, унинг фонида шу инсоннинг ҳаёти, унинг фаолиятининг ташқи шарт-шароитлари баён этилади. Китобда Леонид Ильичнинг ҳаёти ҳақидаги ҳикояларни йирик ижтимоий қамровдаги жараёнлардан ажратиш қийин ва кўпинча мумкин бўлмай қолади. Зотан бу табиий бўлиб, ҳар икки ҳол ҳам бир бутун яхлит нарсани ташкил этади.

Л. И. Брежнев биографияси билан Ленин партияси, совет халқи ҳаётидаги тарихий воқеаларнинг ажралмаслиги унинг машҳур трилогияси босилиб чиққанида таъкидланган эди. Тарихимизнинг ҳал қилувчи палласида у социализм учун курашнинг энг муҳим участкаларида, кураш ва тинч бунёдкорликнинг олдинги маррасида бўлди. Партия ва халқнинг энг ёрқин, энг машаққатли, шу билан бирга энг илғор тажрибаси айни пайтда унинг ҳам шахсий тажрибасидир.

Бу ўхшашлик шу қадар ажибки, буни тақдир тақозоси деб айтгинг келади. Лекин гап шундаки, бу тақдирни у ўзи танлади, танлаганида ҳам бир йўла ва умрбод танлади. Бу тақдирни у йигитлик чоғидаёқ танлаган эди. Л. И. Брежнев 17 ёшида комсомолга кирди, кейин Ленин партиясининг аъзоси, коммунист бўлди. Л. И. Брежнев ўзининг бутун онгли ҳаёти мобайнида 1967 йили, Улуғ Октябрь Революциясининг 50 йиллиги байрам қилинаётган кунларда қуйидаги айтган сўзларига оғишмай амал қилди: «Коммунист деган ном зиммамизга кўп ишларни юклайди. Коммунистларда битта имтиёздан бошқа ҳеч қандай имтиёз йўқ. Бу имтиёз шуки, улар ўзларининг куч ва ғайратларини умумий ишга бошқалардан кўра кўпроқ сарфлашлари, шу ишнинг тантанаси учун бошқалардан кўра яхшироқ курашишлари ва меҳнат қилишлари керак. Коммунистларнинг битта ҳуқуқдан бошқа ҳеч қандай алоҳида ҳуқуқлари йўқ. Бу ҳуқуқ шуки, улар ҳамиша олдинги сафда бўлишлари, ҳамиша энг қийин жойда бўлишлари керак». Коммунистнинг мана шу имтиёзи ва алоҳида ҳуқуқидан Леонид Ильич Брежнев ўз ҳаётида тўла фойдаланди.

Чех журналисти — коммунист Юлиус Фучик қаҳрамонликнинг моҳияти ҳақида фикр юритаркан, қаҳрамон — зарур вақтда энг зарур нарсани амалга оширадиган инсон, деганди. Бу ибора пролетар революцияси, социализм ва коммунизм учун кураш вужудга келтирган қаҳрамонликнинг янги типига — оммавий қаҳрамонликка тўла мос келади. Л. И. Брежневнинг ёшлигидан бошлаб бутун ҳаёти мамлакат, партия учун зарур бўлган пайтда, энг муҳим нарсани қилиш, янги жамият бунёдкорларининг ва унинг ҳимоячиларининг олдинги сафида бўлишдан иборат бўлди. У Уралда колхоз ҳаракатини ташкил этишда иштирок этди. Индустрлаштириш учун кураш авж олган паллада ўз ўрнини СССРнинг саноат қудратини бунёд этаётганлар орасида — заводда деб тушунди. Каменскоега қайтиб келиб, металлургия институтига кирди, айни пайтда заводда ишлади. Ҳаётида бурилиш бўлган воқеа 1931 йилда юз берди: 1931 йил 24 октябрь куни Коммунистик партия сафига қабул қилинди.

Кундалик фидокорона меҳнат, большевистик принципиаллик, актив ҳаётий позиция, билимларга тинимсиз интилиш, ўз қобилиятини умумий ишга мумкин қадар кўпроқ сарфлаш фазилатларини ишчилар, коммунист ўртоқлари пайқаб, муносиб баҳоладилар. Тез орада ёш коммунистни касаба союз комитетининг раиси, сўнгра эса битирув курсининг партия ташкилотчиси этиб сайлашди. Унинг вақти ниҳоятда тиғиз эди.

1938 йили Л. И. Брежневни партия ишига кўтаришди. Шундан буён унинг бутун ҳаёти бу ишга бағишланиб келмоқда. 1940 йилдан то армияга кетгунга қадар Днепропетровск область партия комитетининг мудофаа саноати бўйича секретари бўлди. Унинг раҳбарлигида область корхоналари рекорд қисқа муддатларда ҳарбий техника ва армия учун қурол-аслаҳа ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олди. Урушнинг дастлабки ойларида Днепропетровск областида 5 дивизия, кўпминг-кишилик халқ лашкарлари, қирувчи батальонлар тузилди.

Ленин типидаги раҳбарнинг энг яхши фазилатлари Улуғ Ватан уруши йилларида айниқса ёрқин ва тўла намоён бўлди. Л. И. Брежнев урушнинг биринчи кунидан охиригача қатнашиб, солдатлар билан бирга машаққатлар ва етишмовчиликлар азобини баҳам кўрди, урушдаги мислсиз меҳнат хавф-хатарларини бошидан кечирди. Бу хавф-хатар Новороссийск яқинидаги машҳур «Кичик ер»да алоҳида куч билан намоён бўлган эди. У йирик ҳарбий операцияларни ишлаб чиқиб, амалга оширишда шахсан катта ҳисса қўшди, жангчилар ҳақида беқиёс ғамхўрлик кўрсатиб, уларни жўшқин партиявий сўзи билан ҳам, шахсий мардлиги намунаси билан ҳам жангга йўллади. Урушни Чехословакияда Прага халоскорлари сафида тамомлади. Москванинг Қизил майдонида ўтказилган Ғалаба парадида Л. И. Брежнев 4-Украина фронтининг қўшма полки комиссари сифатида ўтди.

Гитлерчилар бостириб кириб вайрон қилган халқ хўжалигини тезроқ тиклаш мамлакат ҳаётининг, унинг бундан буён эришадиган муваффақиятларининг гарови эди. Бунинг учун уруш давридагидан кам бўлмаган фидойилик талаб этиларди. «Қисқача биографик очерк»да қайта қурилаётган «Запорожсталь» заводини ишга тушириш даврида обкомнинг биринчи секретари кабинети собиқ подстанция биносида эди, деб таъкидланади. Л. И. Брежнев кўпинча шу ерда тунаб ҳам қоларди. Граждалик жасорати ҳам талаб қилинарди: бир куни қурилишда улкан кран аварияга учраб қолганида «зараркунандалик» ҳақидаги гап сўзларга барҳам бериш учун зиммасига озмунча масъулият олгани йўқ. Бундай мардона қарорга келиш, зарур бўлиб қолганида масъулиятни зиммасига олиш Л. И. Брежневнинг Днепропетровск области, Молдавия, Қозоғистон партия ташкилотларига раҳбарлик қилган кейинги ишларига ҳам хос бўлган хусусиятдир.

«Қўриқ» китобида шундай бир қайроқи ибора бор: одамлар заминда ғалла ўстирдилар, замин одамларни камол топтирди. Бу ибора Л. И. Брежневнинг ўзига ҳам тўла тааллуқлидир: у ўзининг бутун куч-ғайратини мамлакат тараққиётига бағишлади, совет жамиятининг иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий юксалишига сафарбар этди, халқнинг бу ҳаракатида, бу юксалишида ўзи ҳам камол топиб, атоқли раҳбар сифатида шаклланди. «Қисқача биографик очерк»да унинг Днепропетровск обкоми биринчи секретари лавозимидаги фаолияти бундай ҳикоя қилинади: «Л. И. Брежнев область партия комитети раҳбарлигига келиши билан область партия ташкилотининг, барча партия органларининг фаолиятига ленинча иш услуби қатъият ва изчиллик билан жорий қилина бошлади. Юксак талабчанлик, аниқлик, ишчанлик, партия кадрларига нисбатан ҳурмат ва ишонч вазияти вужудга келтирилди. Ҳақли равишда ленинча иш услуби деб аталувчи бундай ишлаш услуби Л. И. Брежневга тўла-тўкис хос бўлиб, бу услубни қарор топтириш ва такомиллаштириш Л. И. Брежневнинг партия ва халқ олдидаги асосий хизматларидан биридир.

Партия XIX съезди арафасида, унинг «Большевик» журналининг 1952 йил 17-сонида эълон қилинган «Танқид ва ўз-ўзини танқид — кадрларни тарбиялашнинг синалган методи» мақоласи омманинг социал активлигини юксалтириш ҳамда бунинг учун қулай шарт-шароитлар яратиш тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилган. «Большевистик танқид ва ўз-ўзини танқид, — деб ёзган эди автор, — совет жамиятини ҳаракатга келтирувчи куч бўлиб, ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлиларнинг ижодий ташаббуси ва куч-ғайратини сафарбар этишнинг партия, совет, хўжалик ва бошқа ташкилотларнинг ишидаги камчилик ва хатоликларни очиб ташлаш ва тугатишнинг синалган воситасидир».

Партия Л. И. Брежневни қайси иш участкасига юбормасин, у ҳамма ерда ижодий, ишчанлик муҳитини вужудга келтира билди, ҳамма ерда омманинг куч ва ғайратини сафарбар эта билди, ажойиб амалий натижаларни қўлга кирита билди. У ўзининг бутун ҳаёти билан партиянинг энг масъулиятли, ғоят муҳим топшириқларини бажаришга тайёрланган эди. 1957 йилда КПСС Марказий Комитетининг Президиуми аъзоси бўлди, 1960 йили СССР Олий Совети Президиумининг Раиси бўлди. Ижтимоий тараққиётнинг янги вазифаларига биноан раҳбарлик услубини тубдан янгилаш, уни илмий поғонага кўтариш партияга лозим бўлиб қолганида КПСС Марказий Комитетининг 1964 йил октябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев якдиллик билан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, 1966 йилда эса Бош секретари лавозимига сайланди.

Леонид Ильич Брежнев 17 йилдан буён Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини ва айни пайтда 1977 йилдан буён СССР Олий Совети Президиумини муносиб бошқариб келмоқда. 17 йил. Бу — озми ё кўпми? Улуғ Октябрь Революциясининг ғалабаси билан бошланган бутун ҳозирги замон дунёси ҳали жуда ёш, бу дунёнинг 17 йили эса унинг чорак қисми сифатида кўпдир.

Аммо гап арифметикада ҳам эмас. Янги жамият ҳаётида бу давр ғоят катта, сифат жиҳатидан янги тарихий босқич бўлди — Совет Иттифоқида тарихда биринчи марта етук социалистик жамият қурилди. Ижтимоий практикани чуқур тадқиқ этишга асосланган шу босқич билан боғлиқ бўлган принципиал жиҳатдан янги, ғоят мураккаб назарий ва практик проблемаларни ижодий марксизм-ленинизм йўли билан ҳал этиш Леонид Ильич Брежнев номи билан чамбарчас боғлангандир.

Партиянинг иқтисодий стратегиясини ишлаб чиқиш Л. И. Брежнев номи билан боғлиқдир. Унинг раҳбарлигида экономикани коммунистлар ҳамиша ўзлари учун олий мақсад деб ҳисоблаган мақсадга: халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий даражасини кескин ошириш, жамият барча аъзоларининг ҳар томонлама камол топиши учун максимал даражада қулай шарт-шароитлар яратиш йўлига ўтиши амалга оширилмоқда. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш йўлини партия Л. И. Брежнев бошчилигида ҳар томонлама асослаб берди ҳамда халқ хўжалигини интенсивлаштириш, фан-техника революцияси муваффақиятларини социализм афзалликлари билан бирга қўшиб олиб бориш, экономикани бошқаришни такомиллаштириш ҳақидаги формулаларда аниқ илмий ифодани топиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумида партия ҳозирги замон аграр сиёсатини ишлаб чиқди. Бу аграр сиёсат қишлоқ хўжалигини социалистик экономиканинг юксак даражада индустриялашган бўғинига айлантиришни, уни интенсивлаштиришни, шундай қилиб, озиқ-овқат программасини ҳал этишни, шу билан бирга эса қишлоқни социал жиҳатдан янгилашни, коммунизм қурилиши мақсадларига биноан жамиятнинг социал структурасини қайта қуришни кўзда тутади. Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездидаги докладида коммунистик формациянинг биринчи, социалистик фазаси доирасидаёқ синфсиз жамият қурилади, деган новаторона назарий хулоса асослаб берилди.

Л. И. Брежнев чиндан ҳам ривожланган социализм манифести бўлган жаҳондаги биринчи социалистик умумхалқ давлатининг конституциясини ишлаб чиқишнинг ташаббускори ва актив иштирокчиси бўлди. Социалистик демократия янада ривожланиши учун янги шарт-шароит вужудга келди, совет гражданлари, меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларининг меҳнат ва сиёсий активлиги учун янада кенг уфқлар очилди. Умумхалқ давлати, социалистик ҳуқуқ коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда қудратли қурол бўлиб қолди.

Совет жамиятининг партия теварагига социал ва ғоявий-сиёсий жипслашуви янада маҳкам бўлиб қолди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — ягона совет халқи муваффақиятли ривожланиб, социалистик жамият маданияти янги, янада юксак босқичга кўтарилди.

Шу билан бирга партия ҳужжатларида, Л. И. Брежнев асарларида ривожланган социализм қурилиши — бу фақат бизнинг тарихий ютуғимиз, фақат бизнинг ғалабаларимизнинг натижаси бўлиб қолмай, балки, тобора кенг қамровли, мураккаб, тарихда ҳали илгари сира олға сурилмаган вазифаларнинг янги даражаси ҳамдир, деб таъкидланади. Бинобарин, халқ оммасининг куч-қувватини, ғайрат-шижоатини ва иродасини яна ҳам кўпроқ жамлаш, партия раҳбарлигини янада юксак поғонага кўтариш лозим. Меҳнаткашларнинг онглилиги ва уюшқоқлилигини янада ошириш, бинобарин идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада такомиллаштириш, бу ишларнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлаш, янги инсон учун, коммунистик идеалларнинг тантанаси учун янада самарали кураш олиб бориш лозим.

Л. И. Брежнев ўзининг нутқлари ва мақолаларида КПССнинг гуманистик ички сиёсати билан тинчликсевар ташқи сиёсий йўлининг чамбарчас алоқасини такрор-такрор кўрсатиб берди. Унинг халқаро проблемаларни ҳал этишга қўшаётган шахсий ҳиссаси улкандир. Бу ҳисса ҳозирги дунёни революцион қайта қуриш билан боғлиқ бўлган янги назарий масалаларни ишлаб чиқишда ҳам намоён бўлмоқда. Бу ҳисса тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш, кескинликни юмшатиш, халқаро муносабатлардаги хавфли тугунларни ечишга қаратилган конкрет сиёсий хулосаларда ҳам намоён бўлмоқда. Бу ҳисса турли мамлакатлар раҳбарлари билан олий даражада доимо алоқа боғлаб туришда ҳам намоён бўлмоқда.

Ғоят тинимсиз, ниҳоятда оғир, аммо олижаноб иш! **«Ҳозир партиямиз, халқимиз учун, қолаверса, планетадаги барча халқлар учун халқаро майдонда тинчликни сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ».** Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездида айтган мана шу сўзлари бутун оламга парвоз қилиб, ер юзидаги юз миллионлаб кишилар қалбидан чуқур жой олди.

Империализм ва реакция кучлари муттасил турли авантюралар қилаётганлигига, кафангадо қилувчи ва хавф хатарли қуролланиш пойгасини тиқиштираётганликларига қарамай, планетамизда мана 36 йилдан буён «катта уруш» бўлмаётган экан, бунда КПССнинг, унинг Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ва шахсан Л. И. Брежневнинг хизмати буюкдир. Совет Иттифоқининг халқаро обрў-эътибори, тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг асосий таянчи бўлган социалистик давлатлар ҳамдўстлиги қудрати муттасил мустаҳкамланмоқда. Ниҳоят жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ва жипслиги, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва инсониятнинг социал тараққиёти учун курашаётган барча кучларнинг жипслиги мустаҳкамланаётганлигида ҳам бу хизматнинг роли беқиёсдир.

Коммунизм қурилишида Совет Иттифоқи эришган ютуқлар, жаҳон революцион жараёнининг муваффақиятлари, ер юзида тинчликнинг сақланиши — буларнинг ҳаммасига жуда катта куч-ғайрат сарфлаш туфайли эришилмоқда. Замонамизнинг атоқли сиёсий арбоби, Ленин ишининг содиқ давомчиси Л. И. Брежневнинг бу ишларни ташкил этишга қўшаётган ҳиссаси бебаҳодир.

В. И. Ленин «Искра» газетасининг 1-сонидаёқ бундай деб ёзган эди: «Ҳаракатни уюштира оладиган ва бу ҳаракатга раҳбарлик қила оладиган, ўз сиёсий йўлбошчиларини, ўз илғор вакилларини етиштирмаган ҳеч бир синф тарихда ҳукмрон бўлолган эмас. Рус ишчилар синфи эса ўз ичидан бундай кишилар етиштиришга қодир эканлигини кўрсатди»...» (Тўла асарлар тўплами, 4-том, 433-бет). Шундан буён замон ўзгариб кетди, ривожланган социализм қуриб, коммунистик истиқбол сари дадил йўл солаётган мамлакатимиз ҳаммадан кўра кўпроқ ўзгарди. Улуғ Октябрь ғалабасидан кейин совет ишчилар синфи, бутун халқимиз ўзининг ижодий куч-ғайратларини тағин ҳам оширди. Социализм ва коммунизм учун курашда Ленин партияси янада чиниқди, унинг халқ билан бирлиги мустаҳкамланди. Партия ажойиб сиёсий раҳбарларни, ташкилотчиларни, идеологларни шакллантирди. Биз буюк ва шонли йўлни босиб ўтганимиздан фахрланамиз. Бизни янги юксак мақсадларга синалган штаб — Л. И. Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет бошчилик қилаётган Коммунистик партия олиб бораётганлигидан фахрланамиз.

(«Правда» газетасидан).

1) «Леонид Ильич Брежнев. Қисқача биографик очерк». Учинчи, тўлдирилган нашри, Москва, Сиёсий адабиёт нашриёти, 1981 йил.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРДА

ГРАММОНИТ СУВ ЙЎЛИНИ ОЧМОҚДА

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА ЗАРБДОР ҲАФТА

I

— Порох исини ҳидламаганимга 36 йил бўлди. Фашизм ундан инсонни қириш воситаси сифатида фойдаланганди. Бу гал қаттиқ тайёргарлик ва огоҳлантиришдан сўнг фойдаланилди. Чунки, у тинчлик йўлида, фаровонлик йўлида ишлатилди.

(Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Кўшоқ ота Муғурмонов сўзидан).

Қурилиш авжига чиққанда эски Туятортар каналининг янги ўзанини давом эттириш борган сари қийинлашиб қолди. Чунки ўртада довон бор. Уни олиш учун жуда кўп куч ва меҳнат талаб қилинарди.

— Портлатиш йўли билан забт этса қандай бўларкин.

«Галляаралводстрой» трести маъмурияти ана шу саволни ўртага ташлади. Ҳисобдонлар бу тадбирнинг ҳар томонлама фойдали эканини тан олишди. Беш ойлик иш атиги икки ойда бажарилади.

Қурилаётган Қоровултепа сув омборида 1982 йилги ёзги мавсумгача 8 миллион кубометр сув ғамлаш ва 8 минг гектар ерни барвақт оби-ҳаёт билан таъминлаш юзасидан бош штаб тузган тадбирни бажариш учун ҳар бир дақиқа олтин сингари қиммат эди.

— «Союзвзрывпром» тресги, — деди штаб бошлиғи Э. Носиров, — зудлик билан эски Туятортар зонасини ўрганиш ишларини бошласин.

Экспедиция сув омбори қуриладиган зонанинг 8-10 балли ер ости силкинишига ҳам бардош бера олишини аниқлади. Каналнинг янги ўзанини қазиётган скреперчи, экскаваторчи ва бульдозерчилар бригадалари билан ёнма-ён бурғучилар ҳам катта довонда иш бошлашди. 13 қудуққа салкам 2 минг тонна граммонит жойланди.

2,5 километрли радиусда жойлашган аҳоли пунктларига қишлоқ Советлари орқали 6 балли тўлқин бўлиши ҳақида шошилинч хабар тарқатилди. Портлатиладиган ердан 1-1,5 километр масофада жойлашган Булунғур районининг Қоровултепа қишлоғи аҳолиси махсус автобусларда хавфсиз зоналарта олиб чиқилди. Қишлоқ чеккаларига соқчилар қўйилди. Тез медицина ёрдами группаси шай қилиб қўйилди. Бош пудратчи — 9-кўчма колонна идорасида жойлашган штаб портлатувчилар билан рация орқали алоқа қилиб турарди. Барча тайёргарлик ишлари тугаллангани ҳақида штаб бошлиғига рапорт берилгач, портлатувчи группа бошлиғи Иван Воронинга рация орқали команда берилди. У отган ракетанинг қизил лаҳчаси портлатувчи учун рухсат белгиси эди.

Портлатувчи Мамадали Тошпўлатов тугмачани босиши билан ер ости гумбурлаши эшитилди. Салкам ярим километр масофадаги тупроқ қатлами кўз очиб юмгунча икки томонга отиб ташланди. 28-30 метр чуқурликдаги каналнинг пайдо бўлиши барча қурувчилар учун қувончли воқеага айланди. Қишлоқда бирорта хонадон зарар кўрмади.

II

«Толлимаржон, Тухмўйин, Ҳисорак ва Қорозултепа сув омборлари қуриб битказилсин... Илгаридан суғориб келинаётган ерларни комплекс реконструкциялашга, гидромелиорация системаларини ишлатишни яхшилашга, ер-сув ресурсларидан оқилона фойдаланишга алоҳида эътибор берилсин.

(Ўзбекистон Компартияси XX съезди резолюциясидан).

«Галляаралводстрой» тресги ташкил топганидан буён ўтган тўрт йил мобайнида Фориш, Жиззах, Бахмал ва Ғаллаорол районларининг тоғолди зоналарида 5 минг гектардан кўпроқ ер ўзлаштирилди. 53 миллион кубометр сиғимга эга бўладиган Қоровултепа сув омбори билан Фориш насос станцияси дек улкан объектлар қурилишининг трест коллективи зиммасига юкланиши ғоят фахрли иш бўлди. Шунинг учун ҳам қурувчилар КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини ҳаётга изчил жорий эта бориб, сув омбори қурилишини муддатидан 14 ой илгари тугаллашга, қурилиш жараёнида 2 миллион сўмлик давлат маблағини тежашга, ишни навбатма-навбат ташкил этиб, 8 минг гектарли лалмикор ерларни келаси йилиёқ оби-ҳаёт билан таъминлашга бел боғладилар.

Ҳозир сув омбори қурилиши икки йўналишда олиб борилмоқда. Ишни тезлаштиришга эски Туятортар каналининг сув омбори остида қоладиган қисми халал берарди. Биринчи навбатда каналнинг ана шу қисми учун янги ўзан қазиш муаммоси туғилди. Бу мақсад йўлида бугун ҳам айланма ўзан қурилишида, ҳам сув омбори ўрнида бунёдкорлик ишлари авжида.

Қурувчилар ўтган вақт ичида 2,1 миллион ўрнига 2,3 миллион сўмлик қурилиш ишларини адо этишди. Портлатиш билан боғлиқ бажарилган 800 минг сўмлик ишни қўшиб ҳисоблаганда йиллик планни муддатидан анча олдин ўринлатиш учун тўла имконият яратилди. Шу кунларда трестнинг тўртта кўчма колоннаси аҳиллик билан меҳнат қилмоқда. Иш икки сменада ташкил этилган. 35 экскаватор, 22 автоскрепер, 20 бульдозер ва бошқа кўплаб ўзи ағдаргич машиналар экипажи СССР 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти. Ҳар ҳафтанинг олтинчи кунида мусобақа натижалари якунланиб, илғорлар рағбатлантириб турилибди.

Бинокорларга маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатишга алоҳида эътибор берилмоқда. Йириклаштирилган меҳнат коллективлари илғор бригада пудрати асосида ишламоқда. Шундай шароитда айланма каналиатиги 100 метрга узайтириш учун бир-бир ярим ой вақт сарф этилиши ҳисобга олинадиган бўлса, портлатиш усулининг қўлланиши қанча лик самарали эканини ҳис этиш қийин эмас.

III

Катта Ўзбек трактининг меридиан чизиғи кесиб ўтадиган юқори нуқтаси. Кунчиқар томондаги қорли Ойқор тоғ чўққисига чўзилган кўз илғамас ерларнинг бир бурчидагина лалмикор ғалла етиштирилади. Асрий қақроқ ерларнинг поёни йўқ. Бу ерлар салобатли тоғ чўққисидаги абадий қорлар сувига ҳам ташна. Зарафшон дарёси ерларни интизор қилиб, бу сувларни бир томчисини ҳам қолдирмай, текис ерларга олиб кетади.

«1 Май» колхозининг лоток тармоқлари қурилган ерларига эса сел сувидан ўзга сув келмайди. Сув теккан ерлар қанддек эриб, ўзини тута олмай пастликка уради. Бетартиб дўнглик ва сойликлар оралаб Зарафшон сувини Мирзачўл томон олиб ўтган эски Туятортар ариғи ҳам шунчалик чуқурлашиб кетганки, сув ер сатҳидан 35-40 метр пастдан оқади. Шу боис чорвадор ва ғаллакор асрлар давомида «Уйлар тўла дон — оч-наҳорим болам, ариқлар тўла сув — ташнан зорим болам», дея алла айтган онаизорлар сингари армон қилиб келишган. Ҳа, кўз кўриб, тил тотмаган неъматнинг қадрича эди сувнинг қадри.

Бугун ғаллаоролликларнинг асрий орзуси рўёбга чиқмоқда. Ерли аҳоли қурувчиларнинг дадил интилишини тобора яқин ҳис этмоқда. Бундан бир йил муқаддам қишлоқ яқинида «Бу ерда Қоровултепа сув омбори бунёд этилади», деган лавҳа ёзилган улкан тош ўрнатилгандаги қувонч янгиланмоқда. Бу қувончни Василий Лукьянов бошлиқ автоскреперчилар, Хўроз Муҳамедов етакчилигидаги экскаваторчилар ҳамда Марат Ҳодиев раҳбар бульдозерчилар бригадаларининг азаматлари янгиламоқдалар. Улар Қоровултепанинг келажагини яратмоқдалар. Асрий қақроқ тоғолди зоналарнинг боғроғларга буркалиши учун замин яратмоқдалар.

Сув омбори қурилишида қилиниши зарур бўлган ишлар ҳали кўп. 14 километр айланма канал билан бирга қурувчилар 8,5 квадрат-километр сув сатҳига эга бўладиган ерда учта тўғон ҳам қурилшлари керак. Ҳаммаси бўлиб 24 миллион сўмлик иш бажарилади. Қурувчилар бу юмушларни барвақт ўринлатишга ҳар томонлама шай туришибди.

Н. МИРЗАЕВ,
Э. ХЎЖАЕВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбирлари.

АХБОРОТ

ЧАВГОН ТАЙЁРЛАШ УСУЛЛАРИ

Оддий бўлиб туюлган буюм-чим хоккей таёғи — чавгонни ясаш нақадар мураккаб эканлигини кўпчилик билмайди. Масалан, чавгоннинг тўпга зарба берадиган қисми заранг, бук (қора қайин)нинг 20 тадан кўп пластинкаси ёпиштириб тайёрланади. Кўпдан бери Ҳиндистон чавгонлари дунёда энг яхши чавгон ҳисобланарди, мамлакатимизда эса Мукачево (Украина) билан Андижон областидаги фабрикалар шундай чавгонларни ясамоқда.

Самарқанд рўзғор буюмлари заводининг мутахассислари ҳам хоккей чавгонлари ясашни йўлга қўядиган бўлдилар: Ўзбекистонда ёзги хоккей тобора оммалашиб боряпти. Шундай қилиб улар Мукачевога бориб технология жараёнини ўргандилар.

«Самарқанд» маркаси қўйилган бир тўп чавгонлар тайёр бўлди. Улар арча, ёнғоқ, қайрағочдан ясалдики, уларнинг пишиқлиги ҳатто анъанавий материаллардан ҳам устун келади.

ТЎҚИМА БУЮМЛАР

Ангренда республика Маҳаллий саноат министрлигининг тикувчилик фабрикаси ҳузурида тўқима мебель тайёрловчи цех ишлай бошлади. Уларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тўқилган кресло, стол, тебранма курси, сават, гул вазаларидан иборат.

Черниговлик усталар шу цехни йўлга қўйишда ёрдам бердилар. Улар бир группа ёш ўзбек ишчиларига ўз ҳунарларини ўргатдилар.

Шу йил мингта тўқима кресло, стол ва стуллар тайёрлаб чиқариш мўлжалланади. Улар санаторийларга, дам олиш уйлари, болалар боғчаларига юборилади. Паркент тикувчилик фабрикасида, Наманган бинокорлик материаллари комбинати, Андижон бадиий буюмлар фабрикасида ҳам тўқима мебель тайёрлаш ўзлаштирилмоқда.

Хўш мебелга кетадиган шунча хивич қаердан олинади?

Ангрен яқинида катта толзор барпо этиш кўзда тутилган. Шундан хом ашё олинади. Кўчатлар Киевдан келтирилди. Украиналик мутахассислар ранг-баранг гул ва нақшлар тўқишга имкон берадиган энг яхши тол навларини танлаб юбордилар. (ЎзТАГ).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ЖАСОРАТГА ҚАСИДА

Прометей — юнон мифологиясидаги афсонавий қаҳрамон. У Олимп тоғидан оловни ўғирлаб, одамларга келтириб бергани учун худолар томонидан минглаб йиллар мобайнида қийноққа дучор этилади. Афсонага кўра, Прометей келтирган олов туфайли инсоният турмуш маданияти тубдан ўзгарди ва ана шундан бошлаб одамлар табиатдан ақлан устунлик қилишга ўтдилар. Яъни бу олов инсониятнинг ақл чироғини ҳам алангалатиб юборди. Одамзод эришган, эришаётган ва эришажак ғалабалар Прометей қаҳрамонлиги туфайлидир.

Айни кунларда Тошкент давлат циркида намойиш этилаётган «Прометей» цирк спектакли мавзуи ҳам ана шу афсона асосига қурилган. Сценарий автори ва постановкачи режиссёр СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати В. Волжанский спектаклда одамлар бахти учун юксак гуманистик ижтимоий ғоялар курашини, инсон ақлининг табиат кучлари устидан ғалабасини акс эттиришдек жуда катта проблемани мақсад қилиб қўйган. «Прометей»да илгари сурилган бу ғоя зўр трюклар, режиссёрлик ва инженерлик ечимларига юксак артистлик маҳоратини уйғунлаштирган ҳолда бадиий жиҳатдан тўлақонли қилиб очиб берилади.

Шу ўринда бу цирк спектакли дунёда ягона эканлигини ва у СССР Давлат мукофотига сазовор бўлганлигини таъкидлаб ўтиш жоиздир. «Прометей» ГФР, Австрия, Бразилия, Уругвай, Колумбия сингари кўплаб чет мамлакатларда ва Совет Иттифоқидаги ўнлаб шаҳарларда катта муваффақият билан намойиш этилган. Тошкентда эса, у биринчи маротаба қўйилаётир.

Спектакль Прометейнинг Олимп тоғидан оловни ўғирлаши билан бошланади. Прометей ролини артист В. Бураков ижро этган. Бураков қаҳрамон жасоратини балетдаги сингари музикага ҳамоҳанг образли ҳаракатлар билан ифодалайди. Шу билан бирга артистнинг циркчиларга хос трюклари образнинг янада ёрқин чиқишини таъминлаган.

Прометей минг машаққат эвазига оловни одамларга олиб келиб беради. Бу эса ердаги ҳаётда тубдан ўзгариш ясайди. Бу фикр саҳнадаги одамларнинг ҳаракатидаги қувонч ифодалари ва қизил нур орқали гавдалантирилади. Л. Егозова раҳбарлигидаги балет группаси «Олов қасидаси» қисмида Прометей жасоратини шарафловчи ўйинлар ижро этадилар.

Албатта, худолар инсонлар учун тақиқланган оловга ерликларнинг эга бўлишига бепарво қараб тура олмас, қандай йўл билан бўлмасин уни одамлардан тортиб олишни истар эдилар. Зевс (артист В. Вашенко) ва Зиё (артист Ирина Вашенко) ўртасидаги жанг саҳнасида бу кураш маҳорат билан акс эттирилади. Зевс бу жангда енгилади ва эзгулик ифодаси бўлган Зиёнинг ғалабасини бутун олам тантанавор байрам билан кутиб олади.

Бу ерда сценарий автори В. Волжанский шу пайтга қадар яратилган достон ва драмаларда тасвирланган афсонадан ижодий равишда фойдаланган. Спектаклнинг давомида ҳам Прометейнинг худолар томонидан жабру жафога дучор этилиши эмас, балки у инсонларга тухфа қилган олов туфайли заминдаги ҳаётнинг ўзгариб бориши акс эттирилади. Волжанскийнинг ўғли — Владимир раҳбарлигидаги дорбозлар сим устида ғоят зўр маҳорат билан аввалига оддий, борган сари эса мураккаб ва ҳайратомуз трюкларни баландликка поғонама-поғона кўтарилиб борган ҳолда бажарадилар. Бу инсониятнинг ақлий жиҳатдан тобора юксакликка эришиб борганлигини тасвирловчи бадиий образли ифодадир.

Спектаклнинг «Юлдузлар оламида» ва «Космос забткорлари» қисмларида томошабинлар ўзларини худди коинотдагидек ва артистлар сингари фазода учиб юргандек ҳис қиладилар. Фан-техника ютуқларидан ўз ўрнида ва муваффақиятли фойдаланиш бундай имкониятни яратган ва у спектаклнинг таъсир қувватини янада оширган.

Хулоса қилиб айтганда, «Прометей» цирк спектаклининг моҳияти В. Волжанский раҳбарлигидаги цирк усталарининг юксак ижрочилик маҳорати туфайли жуда яхши очиб берилган. Спектакль томошабинларда эзгу ишлар ғалабасига ва инсон қудратига ишонч оловини янада алангалатади. Шунинг учун ҳам «Прометей» тошкентлик санъат ихлосмандларига манзур бўлмоқда.

А. ҚОРЖОВОВ.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

ТОШКЕНТ. Москва остонасида фашизмга қарши олиб борилган жангнинг 40 йиллигига бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ парашютчилар маҳорати кўригида мамлакат терма командалари қатори республикамиз ДОСААФчилари ҳам иштирок этишди. Ўзбекистонлик парашютчилар сакраш бўйича юқори натижа кўрсатдилар. Суратларда: республика терма командасининг аъзоси М. Сайфуддинова ҳамда парашютдан сакраш.

А. Ванштейн фотоси (ЎзТАГ).

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

✦ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Республикамизда меҳмон бўлиб турган Афғонистон хоккейчилари Самарқандда маҳаллий «Пишчевик» ўйинчилари билан учрашдилар. Ҳисоб майдон эгалари фойдасига 2:1 бўлди.

✦ **ШАШКА.** Киевда рус шашкаси бўйича мамлакат чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Самарқандлик М. Фозилов ўнинчи тур ўйинларидан кейин 7,5 очко билан ягона пешқадам бўлиб турибди.

✦ **ГИМНАСТИКА.** Тошкентда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг спорт гимнастикаси бўйича шахсий-команда чемпионати бўлди. Шахсий ҳисобда Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг спортга ихтисослашган болалар ва ўсмирлар Олимпиада резервлари республика мактабининг талабаси О. Мороз муваффақият қозонди. Тошкентлик А. Ишкулов билан студент А. Ильинлар иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишди. Команда ҳисобида «Старт» пешқадамлик қилди. «Буревестник» ва «Спартак» коллективлари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди.

✦ **ХОККЕЙ.** Тошкентнинг «Бинокор» командаси Пермнинг «Молот» коллективини қабул (4:4) қилди.

✦ **ОҒИР АТЛЕТИКА.** Днепропетровск шаҳрида «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамияти марказий советининг чемпионати ўтказилди. Мусобақада республикамиз вакиллари юқори натижа кўрсатдилар. Жумладан, тошкентлик Виктор Жигун 90 килограммгача вазнли полвонлар қатори куч синашди. У икки курашда 360 килограммли натижага эришди. Чирчиқлик Александр Благодарний эса оғир вазнли атлетикачилар билан баҳслашиб, икки курашда 380 килограммли штангани кўтаришга муваффақ бўлди. Шундай қилиб, икки оғир атлетикачимиз «Меҳнат резервлари» чемпиони бўлдилар.

БИЛДИРИШ

Тошкент гарнизони бошлиғининг буйруғига биноан 1981 йил 1 декабрдан Тошкент гарнизони қўшинларининг барча шахсий состави қишки кийимга ўтади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

институтга кирувчилар учун 7 ва 4 ойлик

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар 7 ойлик курсларда 1 декабрдан, 4 ойлик курсларда эса 1982 йил 1 мартдан бошлаб кечки вақтларда ўтказилади.

Хужжатлар 7 ойлик курсларга 1 декабргача, 4 ойлик курсларга эса 1982 йил 1 февралдан 26 февралгача қабул қилинади.

Ўқиш учун муддатига қараб 40 ва 30 сўм тўланади.

Курсларга кирувчилар қуйидаги хужжатларни топширишлари лозим: ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат ёки 10-синфда ўқиётганлиги ҳақида справка, 286-формадаги медицина справкаси, иш ёки ўқиш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмидаги 5 дона фотосурат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт ва ҳарбий билет (ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома) шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Қори Ниёзий кўчаси, 39-уй, бош корпус, 3-қават.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ

1981 — 1982 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди: боққоллик — кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича; шунингдек, газлама, тикув буюмлари, пойабзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг сотувчи ва сотувчи контролёр-кассирларини тайёрлайди.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.

Ўқиш муддати 1 йил.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Ўзбекистон ССР шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача), 8, 9, 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Билим юртини тугатганларга «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи контролёр-кассир» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: ГУМ, «ГАСТРОНОМ» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «УНИВЕРСАМ» ларда ўтказилади.

Ишлаб чиқариш практикаси билан назарий машғулотлар ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар, педагогик советнинг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11 синфлари ишлайди. Ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги хужжат (асли), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (асли— паспорт олмаганлар учун), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3 х 4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка, халқ депутатлари Совети область ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй. Телефон 78-44-30.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ЎСИМЛИКЛАР ҲИМОЯСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

1982 йил учун

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўсимликлар энтомологияси, фитопатологияси ва ҳимояси.

Ҳужжатлар 20 декабргача қабул қилинади.

Қабул имтиҳонлари — 1982 йил 4 январдан бошланади.

Аризага қуйидагилар илова этилади: кадрлар ҳисоби бўйича фотосурати билан шахсий варақа, автобиография жамоат ишлаб чиқариш характеристикаси, илмий ишлари рўйхати ёки танлаган ихтисослиги бўйича реферат, ойлик иш ҳақи тўғрисида справка.

Ҳужжатлар юбориш ва маълумотлар олиш учун ушбу адресга мурожаат этилсин: 702152. Тошкент области, Орджоникидзе райони, Институт алоқа бўлими.

●

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/XI да Оқ танлилар (16.00), 27/XI да Ғариблар, 28/XI да Инқилоб тонги (16.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/XI да Ўжарлар (15.00, 19.30), 27/XI да Ёшликда берган кўнгил, 28/XI да Хизматингизга тайёрмиз.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа «ПРОМЕТЕЙ» цирк спектакли.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Болалар муассасалари, ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари, интернатлар раҳбарлари, ташкилотлар ва муассасаларнинг маҳаллий комитетлари, касаба союз комитетлари раҳбарлари диққатига шуни маълум қиладики

МОСКВА ЦИРКИНИНГ АРТИСТЛАРИ ИЖРОСИДА

«ЦИРКДА АРЧА»

янги йил томошаларига олдиндан билет сотишни бошлади.

Томошалар 1981 йилнинг 25 декабридан 1982 йилнинг 10 январигача соат 10.00, 13.00, 16.00 ва 19.30 да кўрсатилади.

Олдиндан билетлар сотиш кассаси соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб бориш учун буюртмалар қабул қилинади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-28-04.

●

МУБОРАК ГАЗНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИГА

операторлар, насослар ва компрессорлар машинистлари, товар операторлари, лаборантлар, ремонт бўйича слесарлар, токарлар, электр слесарлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматиканинг асбобсозлари ва слесарлари, сув тозалагичларнинг операторлари ва машинистлари, қозонхоналарнинг машинистлари (ўт ёқувчилар)

КЕРАК

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ВАҚТБАЙ-МУКОФОТЛИ. 1,55 ПРОЦЕНТ РАЙОН КОЭФФИЦИЕНТИ ТЎЛАНАДИ.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади, оилалилар бир йил мобайнида уй-жой билан таъминланадилар.

Маълумот сўралганда меҳнат дафтарчасининг нусхаси тақдим этилади. Иш жойига бориш махсус чақириқ бўйича.

Мурожаат этилсин: 731000, Ўзбекистон ССР Қашқадарё области, Муборак шаҳри.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горнчилар, қаердасиз! 10.45 — Сенинг фарзандинг, Ер! (бадиий фильм, 3-серия). 11.55 — Фильм-концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Шахмат мактаби. 16.15 — Ҳужжатли фильм. 17.10 — Концерт. 17.40 — Ҳужжатли фильм. 17.55 — Концерт. 18.40 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати. 20.05 — Концерт. 20.25 — Сенинг фарзандинг, Ер! (бадиий фильм, 4-серия). 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. «Спартак» — ЦСКА. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.50 — Ҳужжатли фильм. 10.05, 12.00 ва 17.00 — Испанча сўзлашинг. 10.35, 11.35 — Умумий биология. 11.00 — Э. Межелайтис поэзияси. 12.30 — А. П. Чехов. Ялтада. 12.40 ва 13.35 — Зоология. 13.05 ва 17.30 — Сиз яратган боғ. 14.00 — В. Овечкин асарлари саҳифаларида. 14.45 — Ўқитувчи экрани. 15.15 — Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади (бадиий фильм, 4-қисм). 16.20 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Концерт. 10.25 — Илмий-оммабоп фильмлар. 20.45 — Концерт. 21.15 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 11.55 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 12.35 — Ҳужжатли фильмлар. 18.05 — Ёш куч. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Ота-оналар университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Келгинди аёл (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ойбек ижоди. 18.40 — Реклама. 19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Инглиз тили. 20.50 — Телефильм. 21.30 — Москва-IV.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясининг қатнашчилари учун концерт. 9.35 — Ёш талантларнинг концерти. 12.10 — Гулла, яшна қўриқ ўлка! 13.00 — Қишлов муваффақиятли ўтади. 14.00 — Хўжалик истиқболлари. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Ўзбек халқ қўшиқларидан Феруз. 20.15 — Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 21.00 — Монголия Халқ республикаси эълон қилинган кун. 21.10 — Монгол ёзувчиси П. Лувсанцэрэннинг Мактуб ҳикояси. 21.30 — Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Чароғон кечалар. 23.15 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 32-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-18, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78, Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р — 06683. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 273. 6